

EDUSKUNNAN VASTAUS 18/2009 vp

Hallituksen esitys laeiksi ajoneuvolain muuttamisesta, ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä ja ajoneuvojen yksittäishyväksynnän väliaikaisesta järjestämisestä

Asia

Hallitus on vuoden 2008 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi ajoneuvolain muuttamisesta, ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä ja ajoneuvojen yksittäishyväksynnän väliaikaisesta järjestämisestä (HE 236/2008 vp).

Valiokuntakäsittely

Liikenne- ja viestintävaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LiVM 2/2009 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

ajoneuvolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 11 päivänä joulukuuta 2002 annetun ajoneuvolain (1090/2002) 18 §, 36 a §:n 3 momentti sekä 67 ja 83 §, sellaisina kuin niistä ovat 36 a §:n 3 momentti laissa 362/2006 ja 67 § laeissa 1328/2004 ja 233/2007,

muutetaan 1, 3 ja 6 §, 7 §:n 1 momentti, 15, 17, 28 ja 29 §, 5 luvun otsikko, 30—34, 34 a, 35, 36, 37 ja 39—41 §, 41 a §:n 1 momentti, 42—44, 44 a, 45—50, 54 ja 60 §, 62 §:n 1 momentti, 63, 64 a ja 69 §, 10 luvun otsikko, 78—81 §, 82 §:n otsikko ja 1 momentti, 86 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti, 93 §:n otsikko sekä 96 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 § osaksi mainitussa laissa 233/2007, 3 §, 62 §:n 1 momentti, 64 a §, 86 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti ja 96 § viimeksi mainitussa laissa, 6 §, 5 luvun otsikko, 34 a §, 41 a §:n 1 momentti, 44 a, 45, 78 ja 80 § mainitussa laissa 362/2006, 30, 35, 41 ja 49 § osaksi mainitussa laissa 1328/2004, 31, 32, 34, 40, 47, 50 ja 69 § viimeksi mainitussa laissa ja 60 § mainitussa laissa 233/2007 ja laissa 7/2009, sekä

lisätään lakiin uusi 29 a, 32 a, 32 b ja 39 a §, 41 §:n edelle uusi luvun otsikko, lakiin uusi 44 b, 46 a ja 46 b §, 47 §:n edelle uusi luvun otsikko, lakiin uusi 47 a ja 50 a §, 5 c luku, 60 a ja 60 b §, 66 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 233/2007, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, sekä lakiin uusi 86 a, 93 a—93 c ja 96 a § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee tieliikennelaissa (267/1981) tarkoitetulla tiellä ja muualla käytettyjen ajoneuvojen:

- 1) luokitusta;
- 2) rakennetta, hallintalaitteita, varusteita, järjestelmiä, osia ja erillisiä teknisiä yksiköitä;
- 3) ympäristöominaisuuksia;
- 4) hyväksymistä liikenteeseen ja rekisteröintiä;
- 5) määräaikaista ja muita ajoneuvon kunnon ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastamiseksi ja muuttamiseksi suoritettavia katsastuksia.

Tämä laki koskee ajoneuvon teknisiä tienvarsitarkastuksia.

Tämä laki koskee uusien moottorikelkkojen ja tieliikennekäyttöön tarkoitettujen uusien ajoneuvojen sekä sellaisten järjestelmien, osien, erillisten teknisten yksiköiden ja varusteiden maahantuontia, myytäväksi valmistamista, kaupan pitämistä, myyntiä ja muuta luovuttamista, joiden teknisistä ominaisuuksista taikka varustamisesta hyväksymismerkinnällä säädetään tässä laissa tai sen nojalla.

Tämä laki koskee moottorikelkkojen ja tieliikennekäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen sekä sellaisten järjestelmien, osien, erillisten teknisten yksiköiden ja varusteiden asennusta ja korjausta, joiden teknisistä ominaisuuksista taikka varustamisesta hyväksymismerkinnällä säädetään tässä laissa tai sen nojalla.

Tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä sovelletaan sotilasajoneuvoihin. Puolustusministeriön asetuksella voidaan säätää, jos se on sotilasajoneuvon erityisen käyttötarkoituksen tai rakenteen johdosta tarpeen, että kaikkia tämän lain ja sen nojalla annettuja säännöksiä ei sovelleta tällaisiin sotilasajoneuvoihin.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *ajoneuvolla* maalla kulkemaan tarkoitettua laitetta, joka ei kulje kiskoilla;

2) *moottorikäyttöisellä ajoneuvolla* konevoimalla kulkevaa ajoneuvoa; moottorikäyttöisiä ajoneuvoja ovat auto, mopo ja moottoripyörä sekä näihin luokkiin kuulumattomat L-luokkien ajoneuvot samoin kuin traktori, moottorityökone ja maastoajoneuvo;

3) *hinattavalla ajoneuvolla* toiseen ajoneuvon kytkettävää ajoneuvoa, joka ei ole tarkoitettu kulkemaan omalla käyttövoimalla;

4) *sotilasajoneuvolla* puolustusvoimien hallinnassa olevaa tai puolustusvoimien käyttöön erityisesti tarkoitettua ajoneuvoa sekä Suomessa olevaa Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamistoimintaan tarkoitettua ajoneuvoa;

5) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

6) *rekisterillä* ajoneuvoliikennerekisteristä annetussa laissa (541/2003) tarkoitettua ajoneuvoliikennerekisteriä;

7) *tyyppihyväksynnällä* menettelyä, jossa tyyppihyväksyntäviranomainen varmentaa ajoneuvotyyppin, järjestelmän, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen täyttävän sitä koskevat tekniset vaatimukset; tyyppihyväksyntöjä ovat EY-tyyppihyväksyntä, E-tyyppihyväksyntä ja kansallinen tyyppihyväksyntä;

8) *monivaiheisella tyyppihyväksynnällä* menettelyä, jossa tyyppihyväksyntäviranomainen yksin tai yhdessä toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisen kanssa varmentaa keskeneräisen tai valmiin ajoneuvotyyppin, valmistusasteen mukaan, täyttävän sitä koskevat tekniset vaatimukset;

9) *yksittäishyväksynnällä* menettelyä, jossa todetaan, että yksittäinen auto tai sen perävauvu, joka voi olla muukin kuin ainoa kappale, täyttää sitä koskevat vaatimukset;

10) *rekisteröintikatsastuksella* yksittäisen ajoneuvon luokittelua ja rekisteröintiä varten suoritettavaa tarkastusta;

11) *kytkentäkatsastuksella* vetävän ja hinattavan ajoneuvon tai ajoneuvojen kytkennän hyväksymiseksi suoritettavaa tarkastusta;

12) *muutoskatsastuksella* ajoneuvon muutos-ten hyväksymiseksi ja ajoneuvosta rekisteriin merkittyjen tietojen muuttamiseksi tai täydentämiseksi suoritettavaa tarkastusta;

13) *määräaikaiskatsastuksella* ajoneuvon käytön aikaista määräajoin suoritettavaksi säädettyä ajoneuvon kunnon ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastamista;

14) *teknisellä tienvarsitarkastuksella* tiellä ja muualla suoritettavaa ajoneuvon kunnon ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastusta;

15) *ensirekisteröinnillä* ajoneuvon yksilöintitietojen sekä ajoneuvon omistajuutta, haltijuutta, käyttövastaavaa, liikennevakuutusta ja käytötarkoitusta koskevien tietojen merkitsemistä ensimmäistä kertaa Suomessa rekisteriin;

16) *muutosrekisteröinnillä* ajoneuvon omistajuutta, haltijuutta, käyttövastaavaa, liikennevakuutusta ja käytötarkoitusta koskevissa tiedoissa tapahtuneiden muutosten merkitsemistä rekisteriin;

17) *järjestelmällä* ajoneuvon laitteistoa, joka on olennainen osa ajoneuvoa eikä ole yleensä irrotettavissa erilliseksi osaksi, kuten jarrujärjestelmää, pakokaasunpuhdistusjärjestelmää tai sisävarusteita;

18) *osalla* ajoneuvon osaksi tarkoitettua laitetta, joka voidaan irrottaa ajoneuvosta tai asentaa siihen ja joka voidaan tyyppihyväksyä erillisenä, kuten valaisinta;

19) *erillisellä teknisellä yksiköllä* ajoneuvon osaksi tarkoitettua laitetta, joka liittyy tiettyyn ajoneuvotyyppiin ja voidaan tyyppihyväksyä erillisenä tai osana tuota ajoneuvotyyppiä, kuten alleajosuojaa, ja ajoneuvosta erillistä laitetta, kuten suojakypärää tai lasten turvalaitetta, jota käytetään liikenteessä;

20) *nimetyllä tutkimuslaitoksella* laitosta, jonka Suomi on nimennyt toimimaan tutkimuslaitoksena ja joka on ilmoitettu Euroopan yhteisöjen komissiolle tai Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeristölle;

21) *valmistajan edustajalla* sitä, jonka ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen yksikön

valmistaja on valtuuttanut edustamaan itseään hyväksyntäviranomaisiin nähden sekä toimimaan puolestaan tyyppi- tai yksittäishyväksyntään liittyvissä asioissa;

22) *rekisteröintitodistuksella* rekisteröinnin suorittajan ensirekisteröinnistä, muutosrekisteröinnistä, liikennekäytöstä poistosta ja liikennekäyttöön otosta antamaa asiakirjaa, joka todistaa, että ajoneuvo on rekisteröity, ja jonka I osasta (tekninen osa) ilmenevät ajoneuvon omistajaa ja haltijaa koskevat tiedot sekä ajoneuvon teknisiä tietoja ja jonka II osa (ilmoitusosa) on tarkoitettu rekisteriin merkittyjen tietojen muutosta koskevan ilmoituksen tekemiseen;

23) *käyttövastaavalla* täysi-ikäistä, Suomessa asuvaa luonnollista henkilöä, joka olematta auton omistaja tai haltija on auton pääasiallinen kuljettaja tai, jollei autolla ole pääasiallista kuljettajaa, jolla on tiedot auton kuljettajista; käyttövastaavalla tulee olla vähintään B-luokan ajo-oikeus;

24) *vaatimustenmukaisuuden varmentamisella CE-merkinnällä* menettelyä, jossa valmistaja varmentaa CE-merkinnällä ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön, jonka vaatimustenmukaisuuden varmentamiseen sovelletaan teknistä yhdenmukaistamista koskevien direktiivien vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen eri vaiheissa käytettäväksi tarkoitetuista moduuleista ja CE-merkinnän kiinnittämistä koskevista säännöistä ja käytöstä annettua neuvoston päätöstä 93/465/ETY tai tätä vastaavia erillisiä direktiivejä täyttävän sitä koskevan teknisen yhdenmukaistetun standardin tai erillisen direktiivin vaatimukset;

25) *liikennekäytöstä poistolla* ensirekisteröidyn ajoneuvon väliaikaista liikennekäytöstä poistamista ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin;

26) *liikennekäyttöön otolla* ensirekisteröidyn ja sittemmin liikennekäytöstä poistetun ajoneuvon liikennekäyttöön ottamista ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin;

27) *lopullisella poistolla* ensirekisteröidyn ajoneuvon lopullista poistamista liikennekäytöstä Suomessa ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin.

6 §

Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön hyväksyntä liikenteeseen

Ajoneuvon, järjestelmän, osan, erillisen teknisen yksikön ja varusteen käyttö liikenteessä on kielletty, jollei ajoneuvotyyppiä tai yksittäistä ajoneuvoa, järjestelmää, osaa, erillistä teknistä yksikköä tai varustetta ole asianmukaisesti hyväksytty liikenteeseen.

Ajoneuvoa, joka ei ole tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukainen ja jota ei ole näiden säännösten mukaisesti varustettu hyväksyntämerkinnällä tai CE-merkinnällä, jos sellaista on säännöksissä edellytetty, ei saa uutena tieliikennekäyttöön tai moottorikelkkaa maastoliikennekäyttöön tarkoitettuna myyntitarkoituksessa tuoda maahan eikä valmistaa Suomessa myytäväksi, pitää kaupan taikka myydä tai muuten luovuttaa.

Järjestelmää, osaa, erillistä teknistä yksikköä ja varustetta, joka ei ole tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukainen ja jota ei ole näiden säännösten mukaisesti varustettu hyväksyntämerkinnällä tai CE-merkinnällä, jos sellaista on säännöksissä edellytetty, ei saa tie- tai maastoliikennekäyttöön tarkoitettuna myyntitarkoituksessa tuoda maahan eikä valmistaa Suomessa myytäväksi, pitää kaupan taikka myydä tai muuten luovuttaa.

Ajoneuvon sekä järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön hyväksynnästä säädetään 5, 5 a, 5 c ja 7 luvussa sekä ajoneuvon, osan, erillisen teknisen yksikön ja varusteen maahantuonnin, valmistuksen ja kaupan valvonnasta 10 luvussa.

7 §

Ajoneuvon rakenteen muuttaminen, ajoneuvon rakentaminen ja vaurioituneen ajoneuvon kunnostaminen

Liikenteessä käytettävän ajoneuvon rakennetta ei saa käyttöönoton jälkeen muuttaa sellaiseksi, ettei ajoneuvo enää täytä sitä koskevia vaatimuksia, ellei liikenne- ja viestintäministeriön

asetuksella säädetä vähäisistä poikkeuksista toisin. Jos ajoneuvon alkuperäisistä osista vaihdetaan 50 prosenttia tai enemmän, ajoneuvolle tulee antaa uusi valmistenumero. Tällainen ensimmäistä kertaa käyttöön otettava M-, N- ja O-luokan ajoneuvo on yksittäishyväksyttävä ja muu ajoneuvo esitettävä rekisteröintikatsastuksessa hyväksyttäväksi. Ajoneuvo merkitään rekisteriin rakennettuna ajoneuvona tai rakennettuna ja muutettuna ajoneuvona. Rakennetun ajoneuvon autoverosta säädetään autoverolaissa (1482/1994).

15 §

Moottorityökone

Moottorityökone on:

1) omalla käyttövoimallaan liikkuva ajoneuvo, joka on suunniteltu ja rakennettu työkoneksi ja joka ei rakenteensa takia sovellu matkustajien eikä tavaroiden kuljettamiseen; auton alustalle asennettua työkonetta ei pidetä moottorityökoneena;

2) perävaunujen ja kuljetusalustojen siirtoon satamassa tai muulla terminaalialueella valmistettu vetotrukki, jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 50 kilometriä tunnissa, jollei ajoneuvoa ole pidettävä kuorma-autona tai liikenetraktorina.

17 §

Perävaunu ja hinattava laite

O₁—O₄-luokan ajoneuvo (auton perävaunu) on hinattava ajoneuvo.

Auton perävaunut jaetaan kokonaismassan perusteella seuraaviin luokkiin:

1) O₁-luokan ajoneuvon (*kevyt perävaunu*) kokonaismassa on enintään 0,75 tonnia;

2) O₂-luokan ajoneuvon kokonaismassa on suurempi kuin 0,75 tonnia mutta enintään 3,5 tonnia;

3) O₃-luokan ajoneuvon kokonaismassa on suurempi kuin 3,5 tonnia mutta enintään 10 tonnia;

4) O₄-luokan ajoneuvon kokonaismassa on suurempi kuin 10 tonnia.

R-luokan ajoneuvo on tavarankuljetukseen tarkoitettu traktorin perävaunu.

Hinattava laite on auton perävaunu tai muuhun moottorikäyttöiseen ajoneuvoon kuin autoon kytkettävä hinattava ajoneuvo, jota ei ole tarkoitettu henkilöiden tai tavaroiden kuljetukseen eikä matkailuun.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään perävaunujen jaostajien alaluokkiin rakenteen perusteella ja muista kuin auton perävaunuista.

28 §

Haitallisten päästöjen ja energiankulutuksen sekä muiden ympäristövaikutusten rajoittaminen

Liikennekäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen energiankulutus ja kasvihuonepäästöt sekä haitalliset päästöt, kuten kaasumaiset päästöt, hiukkaspäästöt, melu ja sähkömagneettiset häiriöt, eivät saa ylittää ajoneuvon valmistusajankohdan yleistä teknistä tasoa.

29 §

Haitallisten päästöjen ja energiankulutuksen sekä muiden ympäristövaikutusten rajoittamista koskevat tarkemmat säännökset

Liikenteessä käytettävän liikennekäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen energiankulutuksen ja kasvihuonepäästöjen sekä muiden haitallisten päästöjen, kuten kaasumaisten päästöjen, hiukkas- ja melupäästöjen sekä sähkömagneettisten häiriöiden, rajoittamisesta säädetään tarvittaessa tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

29 a §

Käytettynä maahantuodun ajoneuvon vaatimukset

Käytettynä maahantuodun ajoneuvon, joka ensirekisteröidään tai otetaan Suomessa muutoin ensimmäistä kertaa käyttöön liikenteessä tai

muualla, tulee täyttää ne tekniset vaatimukset, jotka Suomessa olivat voimassa ajoneuvon ensimmäisen käyttöönoton ajankohtana tai tätä myöhemmin.

Ensirekisteröitäessä muualta kuin ETA-valtiosta tai Ahvenanmaan maakunnasta käytettynä maahantuotu auto tai sen perävaunu, jonka ensimmäisestä käyttöönotosta siellä on kulunut alle kuusi kuukautta, tulee ajoneuvo esittää yksittäishyväksyntään, jollei sitä ole EY-tyyppihyväksytty.

5 luku

Tyyppihyväksyntä ja CE-merkintä

30 §

Tyyppihyväksyntä

EY-tyyppihyväksynnällä tarkoitetaan uusien ajoneuvojen ja niiden järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksyntää koskevien Euroopan yhteisön säädösten mukaisia tyyppihyväksyntöjä. Koko ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntä perustuu seuraaviin direktiiveihin:

1) puitteiden luomisesta moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnälle annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/46/EY;

2) kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä ja neuvoston direktiivin 92/61/ETY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/24/EY;

3) maatalous- tai metsätraktoreiden, niiden perävaunujen ja vedettävien vaihdettavissa olevien koneiden ja näihin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksynnästä sekä direktiivin 74/150/ETY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/37/EY.

EY-piensarjatyypin hyväksynnällä tarkoitetaan ajoneuvolle 1 momentin 1 tai 3 kohdassa mainitun säädöksen mukaisesti myönnettävää

EY-tyyppihyväksyntää, joka myönnetään sel- laista tyyppiä olevalle uudelle ajoneuvolle, jota valmistetaan rajoitettu määrä.

E-tyyppihyväksynnällä tarkoitetaan moottori- ajoneuvojen varusteiden ja osien hyväksymiseh- tojen yhdenmukaistamista ja hyväksymisten vastavuoroista tunnustamista koskevaan sopi- mukseen (SopS 70/1976), jäljempänä *Geneven sopimus*, liitettyjen sääntöjen, jäljempänä *E- sääntö*, mukaista tyyppihyväksyntää.

Kansallisella tyyppihyväksynnällä tarkoite- taan Suomessa uudelle ajoneuvolle tai varusteel- le myönnettävää tyyppihyväksyntää.

Kansallisella piensarjatyypihyväksynnällä tarkoitetaan ajoneuvolle 1 momentissa mainit- tujen EU-säädösten mukaisesti myönnettävää kan- sallista tyyppihyväksyntää, joka myönnetään sellaista tyyppiä olevalle uudelle ajoneuvolle, jota valmistetaan rajoitettu määrä.

31 §

Tyyppihyväksynnän soveltamisala

EY-tyyppihyväksyntä myönnetään järjestel- mälle, osalle tai erilliselle tekniselle yksikölle sekä M-, N-, O-, L- ja T₁—T₃-luokan ajoneu- volle taikka moottorityökoneelle. Kansallinen tyy- pihyväksyntä myönnetään muulle tieliikentee- seen tarkoitettulle ajoneuvolle ja varusteelle sekä moottorityökoneelle. Piensarjatyypihyväksyn- nässä sovelletaan 30 §:n 1 momentissa mainit- tuihin säädöksiin perustuvia määrällisiä rajoi- tuksia. E-tyyppihyväksyntä myönnetään järjes- telmälle, osalle ja erilliselle tekniselle yksikölle.

32 §

Tyyppihyväksyntävelvollisuus

Tieliikennekäyttöön myytävän tai ensirekiste- rötävän uuden M-, N-, O-, L- ja T₁—T₃-luokan ajoneuvon tulee olla EY-tyyppihyväksytty tai kansallisesti piensarjatyypihyväksytty.

Edellä 1 momentissa mainittuihin ajoneuvoi- hin tarkoitetun, erikseen myytävän järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön tulee olla EY-

tai E-tyyppihyväksytty. Liikenne- ja viestintä- ministeriön asetuksella voidaan kuitenkin sää- tää tästä poikkeuksia 30 §:n 1 momentissa mai- nittujen säädösten mukaisesti.

Edellä 1 momentista poiketen seuraavien uu- sien ajoneuvojen vaatimustenmukaisuus saa- daan todeta rekisteröintikatsastuksessa:

1) tieliikennekäyttöön yksittäiskappaleena valmistettu tai maahantuotu L- tai T₁—T₃-luo- kan ajoneuvo, jota ei ole EY-tyyppihyväksytty tai kansallisesti piensarjatyypihyväksytty;

2) toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa kansallisesti piensarjatyypihy- väksytty M-, N- tai O-luokan ajoneuvo, jonka kansallisen piensarjatyypihyväksynnän Suomi on 39 a §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla tunnustanut;

3) toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa yksittäishyväksytty M-, N- ja O- luokan ajoneuvo;

4) monivaiheisen tyyppihyväksynnän viimei- sessä vaiheessa valmistunut muu kuin M-, N- tai O-luokan ajoneuvo.

M-, N- ja O-luokan ajoneuvon yksittäishy- väksyntäoikeudesta säädetään 50 b §:ssä.

32 a §

Valmistajan vastuu tyyppihyväksyntäviranomai- selle

Ajoneuvon, järjestelmän, osan, erillisen tek- nisen yksikön ja varusteen valmistaja vastaa 34 §:ssä mainitulle tyyppihyväksyntäviranomai- selle valmistamansa tuotteen tyyppihyväksyn- nästä ja tuotannon vaatimustenmukaisuudesta riippumatta siitä, onko valmistaja osallistunut tuotteen kaikkiin valmistusvaiheisiin. Monivai- heisessa tyyppihyväksynnässä kukin valmistaja vastaa tyyppihyväksyntäviranomaiselle ajoneu- von hyväksynnästä ja tuotannon vaatimustenmu- kaisuudesta niiden järjestelmien, osien, erillis- ten teknisten yksiköiden ja varusteiden osalta, jotka on lisätty tai joita on muutettu kyseisessä ajoneuvon valmistusvaiheessa.

32 b §

Valmistajan edustajan nimeäminen

EY-tyyppihyväksyntää tai kansallista tyyppihyväksyntää hakevan ETA-valtion ulkopuolelle sijoittautuneen ajoneuvon, osan, järjestelmän, erillisen teknisen yksikön ja varusteen valmistajan on nimettävä ETA-valtioon sijoittautunut valmistajan edustaja. Kun on kyse muusta kansallisesta tyyppihyväksynnästä kuin kansallisesta piensarjatyypin hyväksynnästä, valmistajan edustajan tulee olla sijoittautunut Suomeen.

33 §

Hyväksynnän hakija

Tyyppihyväksyntää hakee ajoneuvon, järjestelmän, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen valmistaja tai valmistajan edustaja.

34 §

Tyyppihyväksyntäviranomaisen

M-, N-, L-, O-, T₁—T₃-, C- ja R-luokan ajoneuvon, liikennetraktorin ja moottorityökoneen sekä maastoajoneuvon samoin kuin näiden järjestelmien, osien, erillisten teknisten yksiköiden ja varusteiden tyyppihyväksyntäviranomaisen Suomessa on Ajoneuvohallintokeskus.

34 a §

Toimivaltainen viranomaisen CE-merkinnällä varustettuja tuotteita koskevissa asioissa

Jos tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä edellytetään polkupyörän, moottorikelkan, osan, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuuden varmentamista CE-merkinnällä, toimivaltainen viranomaisen on Ajoneuvohallintokeskus.

35 §

Tyyppihyväksynnän myöntäminen

Tyyppihyväksyntäviranomaisen myöntää ajoneuvon tai järjestelmän tyyppihyväksynnän valmiille ajoneuvotyyppille ja järjestelmälle, joka on ajoneuvon valmistajan esittämien valmistusasiakirjojen mukainen ja täyttää valmiille ajoneuvolle tai järjestelmälle asetetut vaatimukset. Tuotannon vaatimustenmukaisuuden varmistamisen edellyttämistä toimista ennen tyyppihyväksynnän myöntämistä säädetään 45 ja 46 §:ssä.

Tyyppihyväksyntäviranomaisen myöntää monivaiheisen tyyppihyväksynnän keskeneräiselle ajoneuvotyyppille, joka on valmistusasiakirjojen mukainen ja täyttää ajoneuvolle asetetut vaatimukset ajoneuvotyyppin valmistusvaiheen mukaisesti.

Tyyppihyväksyntäviranomaisen myöntää osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen tyyppihyväksynnän osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen tyyppille, joka on valmistusasiakirjojen mukainen ja täyttää osalle, erilliselle tekniselle yksikölle tai varusteelle asetetut vaatimukset.

Tyyppihyväksynnästä annetaan tyyppihyväksyntätodistus. Hyväksyntään voidaan tarvittaessa liittää rajoituksia ajoneuvon, järjestelmän, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen käytölle ja järjestelmän, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen asennusta koskevia, turvallisuusvaatimuksista tai osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen ominaisuuksista johtuvia ehtoja.

Hyväksynnän myöntämiseen sovelletaan EY-tyyppihyväksynnän ja kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän osalta 30 §:n 1 momentissa mainituissa säädöksissä säädettyä menettelyä ja E-tyyppihyväksynnän osalta Geneven sopimuksessa määrättyä menettelyä.

36 §

*Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen tyyppi-
hyväksynnässä*

Edellä 35 §:ssä tarkoitettu vaatimustenmukaisuus osoitetaan hyväksynnän hakijan toimittamalla ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan tai asianomaista E-sääntöä soveltavan valtion hyväksyntäviranomaisen myöntämällä tyyppihyväksyntätodistuksella tai nimetyn tutkimuslaitoksen suorittamalla tarkastuksilla, mittauksilla, testeillä ja laskelmilla.

Edellä 1 momentista poiketen kansallisen tyyppihyväksynnän vaatimusten sekä muiden kuin täyttä vastaavuutta 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitun säädöksen mukaisesti edellyttävien EY-piensarjatyypin hyväksynnässä sovellettavien vaatimusten täytyminen voidaan osoittaa myös 48 §:ssä tarkoitetun hyväksytyn asiantuntijan selvityksen perusteella tai vähäisin osin tyyppihyväksyntäviranomaisen suorittamalla tarkastuksilla, mittauksilla, testeillä ja laskelmilla. Kansallisessa tyyppihyväksynnässä tyyppihyväksyntäviranomaisen voi hyväksyä osoituksena vaatimusten täytymisestä myös toisen ETA-valtion tai asianomaista E-sääntöä soveltavan valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen selvityksen vaatimustenmukaisuudesta.

EY-piensarjatyypin hyväksynnässä 2 momentissa tarkoitettujen muiden kuin täyttä vastaavuutta edellyttävien vaatimusten sekä kansallisen tyyppihyväksynnän vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi käytettävistä menettelyistä sekä siitä, milloin vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa 2 momentissa tarkoitetun hyväksytyn asiantuntijan selvityksen perusteella, säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

37 §

Tyyppihyväksynnän myöntämisestä kieltäytyminen

Jos tyyppihyväksyntäviranomaisen arvioi 35 §:ssä tarkoitetut vaatimukset täyttävän ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen

yksikön tyyppin muodostavan vakavan vaaran liikenneturvallisuudelle tai vahingoittavan vakavasti ympäristöä taikka terveyttä, tyyppihyväksyntäviranomaisen voi kieltäytyä antamasta tyyppihyväksyntää. Tyyppihyväksyntäviranomaisen on salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoitettava hyväksynnän epäämisestä viipymättä muiden ETA-valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisille, kyseessä olevaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille ja Euroopan yhteisöjen komissiolle sekä perusteltava päätöksensä. Ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä kansallista tyyppihyväksyntää koskevan hakemuksen hylkäämisestä.

39 §

Tyyppihyväksyntärekisteri

Tyyppihyväksyntäviranomaisen pitää rekisteriä myöntämistään tyyppihyväksynnoista ja niistä ajoneuvojen tyyppihyväksynnoista, joista se saa tiedon muun ETA-valtion, Ahvenanmaan maakunnan tai Geneven sopimukseen liittyneen valtion hyväksyntäviranomaiselta taikka ajoneuvon valmistajalta tai valmistajan edustajalta. Rekisteriin merkitään ajoneuvotyyppin tyyppihyväksyntätodistuksen tiedot ja todistukseen liitetyt testitulokset.

Tyyppihyväksyntärekisterin sisältämiä liike- ja ammattisalaisuuksia sisältäviä tietoja saa salassapitovelvollisuuden estämättä antaa:

- 1) katsastuksen suorittajalle laissa tai sen nojalla säädettyjä katsastustehtäviä varten;
- 2) sopimusrekisteröijälle laissa tai sen nojalla säädettyjä rekisteröintitehtäviä varten;
- 3) tuotannon vaatimustenmukaisuutta tuotteen valmistajan kanssa tehdyn sopimuksen nojalla valvovan tutkimuslaitoksen valvontatehtäviä varten;
- 4) yksittäishyväksynnän myöntäjälle ajoneuvon yksittäishyväksyntää varten;
- 5) teknisen tienvarsitarkastuksen suorittajalle tekniseen tienvarsitarkastukseen liittyviä tehtäviä varten.

39 a §

Tyyppihyväksynnän tunnustaminen

Suomi tunnustaa toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan 30 §:n 1 momentissa mainittujen säädösten mukaisesti valmiille ajoneuvolle, järjestelmälle, osalle, erilliselle tekniselle yksikölle tai varusteelle myöntämän EY-tyyppihyväksynnän ja E-tyyppihyväksynnän sekä monivaiheisesti tyyppihyväksyttävän ajoneuvon valmiille valmistusvaiheelle myöntämän EY- tai E-tyyppihyväksynnän.

Suomi tunnustaa toisen ETA-valtion ja Ahvenanmaan maakunnan 30 §:n 1 momentissa mainittujen säädösten mukaisesti ajoneuvolle myöntämän kansallisen piensarjatyypihyväksynnän, jollei ole perusteltua syytä epäillä, että tekniset säännökset, joiden mukaan hyväksyntä on myönnetty, eivät vastaa vähintään Suomessa voimassa olevia kansallista piensarjatyypihyväksyntää koskevia teknisiä vaatimuksia.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään menettelyistä, määräajoista ja teknisten tietojen saamisesta hyväksyntäasiakirjoista, jotka koskevat:

1) tunnustamisen myöntämistä toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan myöntämälle kansalliselle piensarjatyypihyväksynnälle;

2) tunnustamisen hakemista toiselta ETA-valtiolta tai Ahvenanmaan maakunnalta Suomessa myönnettylle kansalliselle piensarjatyypihyväksynnälle;

3) Suomessa kansallisesti tyyppihyväksytyn ajoneuvon myyntiä, rekisteröintiä tai käyttöönottoa toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa.

40 §

Tyyppihyväksyntää koskevat tarkemmat säännökset

Tarkempia säännöksiä maatalous- ja metsätraktoreiden, niiden perävaunujen ja vedettä-

vien vaihdettavissa olevien koneiden sekä näihin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden EY-tyyppihyväksynnästä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa:

1) mitkä ajoneuvot luetaan samaan tyyppiin kuuluviksi;

2) tyyppihyväksyntää koskevien teknisten tietojen ja hyväksyntätietojen ilmoittamisesta ja tallettamisesta tyyppihyväksyntärekisteriin;

3) Ajoneuvohallintokeskukselle annettavista valtuuksista vähäisten yksittäisten poikkeusten myöntämiseen tyyppihyväksynnässä, jos poikkeus ei vaaranna liikenneturvallisuutta eikä vääristä kilpailua;

4) mikä on piensarjatyypihyväksyttävien ajoneuvojen suurin rekisteriin merkittävä määrä vuodessa;

5) millä ehdoin toisessa ETA-valtiossa M-, N-, O-, L- ja T₁—T₃-luokan ajoneuvolle myönnetty kansallinen piensarjatyypihyväksyntä on voimassa Suomessa;

6) mikä on Suomessa tunnustetulla toisen ETA-valtion myöntämällä piensarjatyypihyväksynnällä hyväksyttävien ajoneuvojen suurin rekisteriin merkittävä, myytävä tai käyttöön otettava määrä vuodessa.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa tarkemmin niistä teknisistä vaatimuksista, joiden mukaisesti toisessa ETA-valtiossa M-, N-, O-, L- ja T₁—T₃-luokan ajoneuvolle myönnetty kansallinen piensarjatyypihyväksyntä on voimassa Suomessa.

Tyyppihyväksyntämenettelystä, tyyppihyväksynnän voimassaolosta, tyyppihyväksyntätodistuksen antamisesta ja käytettävästä lomakkeesta sekä myönnetyn, muutetun, peruutetun ja evätyksen hyväksynnän ilmoittamisesta muiden ETA-valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisille, Euroopan yhteisöjen komissiolle ja kyseessä olevaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

5 a luku

Tyyppihyväksytyn ja CE-merkityn tuotteen vaatimustenmukaisuus

41 §

Vaatimustenmukaisuustodistus ja hyväksyntämerkintä

EY-tyyppihyväksytyn ajoneuvon valmistajan on laadittava vaatimustenmukaisuustodistus tyyppihyväksytyn ajoneuvon valmistusvaiheen mukaisesti.

Valmistajan on kiinnitettävä kuhunkin tyyppihyväksynnän mukaisesti valmistettuun osaan tai erilliseen tekniseen yksikköön kaupallinen merkkinsä tai tavaramerkkinsä ja tyyppimerkintä. Jos Euroopan yhteisön säädöksessä niin säädetään tai E-säännössä määrätään, kuhunkin osaan ja erilliseen tekniseen yksikköön on kiinnitettävä tyyppihyväksyntänumero tai -merkki, jolloin valmistajan ei tarvitse kiinnittää kaupallista merkkiä tai tavaramerkkiä ja tyyppimerkintää.

Vaatimustenmukaisuustodistuksen laatimisesta osalle ja erilliselle tekniselle yksikölle sekä todistukseen merkittävistä tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää, ettei tavaramerkkiä tai tyyppimerkintää taikka muuta hyväksyntämerkintää tarvitse merkitä osiin ja erillisiin teknisiin yksiköihin, jos Euroopan yhteisön lainsäädännössä tai Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa tällaista merkkiä tai merkintää ei edellytetä.

41 a §

Vaatimustenmukaisuuden varmentaminen CE-merkinnällä

Polkupyörän, moottorikelkan, ajoneuvon osan, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön valmistajan, valmistajan edustajan tai sen, joka vastaa tuotteen saattamisesta markkinoille, tulee varustaa laite CE-merkinnällä, jos sellaista

tuotetta koskevissa tarkemmissa säännöksissä edellytetään.

42 §

Suomessa hyväksytyn tyyppin vaatimustenvastaisuuden edellyttämät toimet

Jos tyyppihyväksyntäviranomaisen havaitsee tai saa tiedon, että sen hyväksymät ajoneuvot, osat, erilliset tekniset yksiköt tai varusteet eivät ole hyväksyntäviranomaisen hyväksymän tyyppin vaatimusten mukaisia, tyyppihyväksyntäviranomaisen on toteutettava aiheelliset toimenpiteet varmistaakseen, että valmistetut ajoneuvot, osat, erilliset tekniset yksiköt tai varusteet saadaan jälleen hyväksytyn tyyppin vaatimusten mukaisiksi. Tässä tarkoituksessa tyyppihyväksyntäviranomaisella on oikeus:

- 1) kieltää tilapäisesti tai pysyvästi vaatimustenvastaisen ajoneuvon, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen valmistus, kaupan pitäminen, myynti ja muu luovuttaminen sekä käyttö;
- 2) vaatia sellaisten muutosten tekemistä ajoneuvoon, osaan, erilliseen tekniseen yksikköön tai varusteeseen, että vaatimukset täyttyvät, ja vaatia tuloksen osoittamista;
- 3) velvoittaa ajoneuvon, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen valmistaja, maahantuoja tai myyjä julkisesti ilmoittamaan ajoneuvon, järjestelmän, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen vaatimustenvastaisuudesta sekä itse antaa tällainen ilmoitus valmistajan, maahantuojan tai myyjän kustannuksella;
- 4) velvoittaa valmistaja, maahantuoja tai myyjä korvaamaan testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuvat kulut, jos tyyppihyväksyntäviranomaisen käyttää jotakin 1—3 kohdassa tarkoitettua oikeutta.

Tyyppihyväksyntäviranomaisen voi tehostaa antamaansa kieltoa sekä korjaus- tai ilmoituskehotusta uhkasakolla tai teettämisuhalla siten kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään. Tyyppihyväksyntäviranomaisen maksaa teettämänsä toimenpiteen kustannukset. Sanotut kustannukset saadaan periä asianosaiselta ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin

verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

Jolleivät 1 ja 2 momentissa tarkoitetut toimenpiteet johda 1 momentissa tarkoitettuun tulokseen, tyyppihyväksyntäviranomaisen voi tarvittaessa peruuttaa tyyppihyväksynnän.

43 §

Suomessa hyväksytyn tyypin vaatimustenvastaisuudesta ilmoittaminen

Jos 42 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa on kyse EY-tyyppihyväksynnästä, tyyppihyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava toteutetut toimenpiteet muiden ETA-valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisille sekä Euroopan yhteisöjen komissiolle, jos Euroopan yhteisön lainsäädännössä niin edellytetään. Ilmoitus on tehtävä viipymättä 30 §:n 1 momentissa mainituissa säädöksissä säädettyä menettelyä noudattaen. Jos kyse on Geneven sopimuksen nojalla myönnetystä tyyppihyväksynnästä, tyyppihyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava toteutetut toimenpiteet asianomaista sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille. Tällainen ilmoitus voidaan tehdä salassapitovelvollisuuden estämättä.

44 §

Toisessa valtiossa hyväksytyn tyypin vaatimustenvastaisuus

Jos tyyppihyväksyntäviranomaisen arvioi, että toisessa ETA-valtiossa tai, jos kyse on Geneven sopimuksen nojalla myönnetystä hyväksynnästä, asianomaista E-sääntöä soveltavassa valtiossa tyyppihyväksytty vaatimustenmukaisuustodistuksella tai hyväksyntämerkillä varustettu ajoneuvo, osa tai erillinen tekninen yksikö ei ole hyväksytyn tyypin vaatimusten mukainen, tyyppihyväksyntäviranomaisen on pyydettävä tyyppihyväksynnän antanutta valtiota tarkastamaan, että valmistetut ajoneuvot, osat tai erilliset tekniset yksiköt ovat hyväksytyn tyypin vaatimusten mukaisia.

44 a §

CE-merkinnällä varustetun tuotteen vaatimustenvastaisuus

Jos toimivaltainen viranomaisen havaitsee, että markkinoille saatettu polkupyörä, moottorikelkka, osa, järjestelmä tai erillinen tekninen yksikkö, jonka vaatimustenmukaisuus on varmennettu CE-merkinnällä, ei vastaa tuotteelle asetettuja vaatimuksia, toimivaltaisen viranomaisen on toimittava siten kuin 42 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään poistaakseen tällaiset tuotteet markkinoilta sekä rajoittaakseen niiden vapaata liikkuvuutta.

Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava käynnistetyistä markkinavalvontatoimista komissiolle siten kuin kyseiseen polkupyörään, moottorikelkkaan, osaan, järjestelmään tai erilliseen tekniseen yksikköön tämän lain nojalla sovellettavassa direktiivissä tai muussa säännöksessä edellytetään.

44 b §

Osan, erillisen teknisen yksikön ja polkupyörän vaatimustenvastaisuus

Jos valvontaviranomaisen havaitsee tai saa tiedon sellaisen 6 §:n 3 momentissa tarkoitetun osan tai erillisen teknisen yksikön, jonka ei tarvitse olla erikseen liikennekäyttöön hyväksytty, taikka polkupyörän maahantuonnista, valmistuksesta Suomessa myytäväksi, kaupan pitämisestä, mynnistä tai muusta luovuttamisesta, valvontaviranomaisen on meneteltävä siten kuin 42 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Jolleivät 42 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetut toimenpiteet johda osan, erillisen teknisen yksikön tai polkupyörän saattamiseen vaatimustenmukaiseksi, valvontaviranomaisen voi määrätä valmistajan, maahantuojaan ja myyjän hallussa olevan osan, erillisen teknisen yksikön tai polkupyörän hävitettäväksi tai määrätä, miten sen suhteen muutoin on meneteltävä.

45 §

Vaatimustenmukaisuuden valvonta tuotannossa

Luovuttaessaan ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistaja ja valmistajan edustaja ovat velvollisia huolehtimaan, että ajoneuvo, järjestelmä, osa tai tekninen yksikkö on rakenteeltaan, varusteiltaan ja kunnoltaan hyväksytyn tyypin tai CE-merkinnän edellytysten mukainen.

Valmistajan tai valmistajan edustajan tulee viivytyksettä ilmoittaa tyyppihyväksyntäviranomaiselle sellaisesta tyypin vaatimustenvastaisuutta koskevasta tiedosta, joka voi johtaa tyyppihyväksynnän peruuttamiseen.

Tyyppihyväksyntäviranomaisen on ennen tyyppihyväksynnän myöntämistä varmistuttava riittävästä menettelystä, jolla taataan tehokas tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonta.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnassa sovelletaan EY-tyyppihyväksynnän osalta 30 §:n 1 momentissa mainituissa sääöksissä säädettyjä menettelyjä ja E-tyyppihyväksynnän osalta Geneven sopimuksessa määrättyä menettelyä. Ajoneuvohallintokeskus antaa tarkemmat määräykset edellä tarkoitettujen menettelyjen soveltamisesta kansallisen tyyppihyväksynnän tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaan.

CE-merkinnällä varmennetun tuotteen vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa ja siihen sisältyvässä valvonnassa noudatetaan, mitä tuotteen tämän lain nojalla sovellettavassa direktiivissä tai direktiivin toimeenpanosta annetuissa säännöksissä säädetään.

46 §

Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnan tehtävä sopimus

Ennen tyyppihyväksynnän myöntämistä hyväksynnän hakijan on tehtävä sopimus tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta. EY- tai E-tyyppihyväksynnän hakijan on tehtävä sopimus nimetyn tutkimuslaitoksen kanssa ja kansallisen tyyppihyväksynnän hakijan joko nime-

tyn tutkimuslaitoksen tai 48 §:ssä tarkoitetun hyväksytyn asiantuntijan kanssa. Sopimus on liitettävä tyyppihyväksyntähakemusta koskeviin asiakirjoihin.

Hyväksynnän hakija voi tehdä 1 momentissa tarkoitetun sopimuksen tyyppihyväksyntäviranomaisen kanssa, jos tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa tekevää nimettyä tutkimuslaitosta tai hyväksyttyä asiantuntijaa ei ole koh- tuudella löydettävissä. Sopimus tyyppihyväksyntäviranomaisen kanssa tehdään määrääjäksi ja enintään viideksi vuodeksi.

Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvon- nasta tehtävässä sopimuksessa sovitaan valvon- nan toteuttamisesta. Vaatimustenmukaisuutta valvotaan hyväksynnän tai arvioinnin hakijan kustannuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin sopimuksen sisällöstä.

Tyyppihyväksynnän haltijan on viipymättä il- moitettava tyyppihyväksyntäviranomaiselle tuo- tannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa kos- kevaan sopimukseen tehdyistä muutoksista ja sopimuksen päättymisestä.

46 a §

*Vaatimustenmukaisuuden valvonnan suoritta-
jan toimivalta*

Tyyppihyväksyntäviranomaisella on milloin tahansa tarkastaa hyväksymiensä tuotteiden tuo- tantoyksikössä sovellettavat vaatimustenmukai- suuden valvontamenetelmät.

Tyyppihyväksyntäviranomaisella, nimetyllä tutkimuslaitoksella ja hyväksytyllä asiantunti- jalla on valvonnan suorittamiseksi oikeus:

1) päästä ajoneuvojen, järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden valmistus-, varas- tointi-, myynti-, asennus-, korjaus- ja tarkastus- paikkoihin;

2) ottaa näytteitä tuotannosta ja suorittaa määrävälein tämän lain nojalla sovellettavissa standardeissa tai Euroopan yhteisön sääöksissä taikka E-säännöissä määrätty testit ja laskelmat;

3) saada tarvittaessa käyttöönsä kunkin hy- väksytyn tyypin tai CE-merkinnällä varustetun tuotteen laadun ja vaatimustenmukaisuuden tar- kastamiseksi tarvittava aineisto;

4) tarkastaa tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontamenetelmät.

Tarkastusta ja valvontaa ei saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa. Jos tutkimuslaitos tai hyväksytty asiantuntija suorittaa 46 §:n 1 momentissa tarkoitetun sopimuksen nojalla vaatimustenmukaisuuden valvontaa, tämän on noudatettava, mitä hallintolaisissa (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja kielilaisissa (423/2003) säädetään.

Jos tyyppihyväksytyn tuotteen tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa ei toteuteta säännösten ja tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tehdyn 46 §:ssä tarkoitetun sopimuksen edellyttämällä tavalla, tyyppihyväksyntäviranomainen voi antaa valmistajalle huomautuksen tai varoituksen. Jos valmistajalle annettu huomautus tai varoitus ei johda toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen annetussa määräajassa, tyyppihyväksyntäviranomainen voi peruuttaa myöntämänsä tyyppihyväksynnän määräajaksi tai kokonaan.

46 b §

Tyyppihyväksynnän voimassaolon päättyminen

Ajoneuvon tyyppihyväksynnän voimassaolo päättyy, jos:

1) tulee voimaan uusi ajoneuvon rekisteröintiä, myyntiä tai käyttöönottoa koskeva säännös eikä tyyppihyväksyntää ole päivitetty sitä vastaavaksi;

2) tyyppihyväksytyn ajoneuvon tuotanto lopetetaan pysyvästi;

3) 78 §:ssä tarkoitetun luvan voimassaolo päättyy; tai

4) tyyppihyväksyntäviranomainen peruuttaa tyyppihyväksynnän.

Ajoneuvon tyyppihyväksynnän haltijan on viipymättä ilmoitettava tyyppihyväksyntäviranomaiselle 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukaisesta tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymisestä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erilli-

sen teknisen yksikön tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymisestä.

5 b luku

Tutkimuslaitosta koskevat vaatimukset

47 §

Nimetty tutkimuslaitos

Nimetty tutkimuslaitos tekee vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi 36 §:ssä tarkoitettuja tai tuotannon laadunvalvontaan liittyviä 45 §:n 4 momentissa tarkoitettuja tarkastuksia, mittauksia, testejä, laskelmia ja arviointeja taikka 78 §:n 2 momentissa tarkoitettujen osien tai varusteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa edellytettäviä testejä ja arviointeja. Nimeytyksi tutkimuslaitokseksi voidaan erityisestä syystä hyväksyä määräajaksi. Valmistaja voidaan hyväksyä nimetyksi tutkimuslaitokseksi vain, jos kyseistä teknistä vaatimusta koskevassa Euroopan yhteisön säädöksessä niin säädetään. Tyyppihyväksyntäviranomainen voidaan hyväksyä nimetyksi tutkimuslaitokseksi, jos se täyttää tämän pykälän vaatimukset.

Tyyppihyväksyntäviranomainen hyväksyy nimetyn tutkimuslaitoksen hakemuksesta tehdyn arvioinnin perusteella, jos tutkimuslaitos täyttää kyseistä toimintaa koskevat seuraavien standardien mukaiset vaatimukset:

1) tuotteen vaatimustenmukaisuuden arviointia varten tehtävää testaustoimintaa koskeva standardi SFS-EN ISO/IEC 17025;

2) tuotannon vaatimustenmukaisuuden arviointia varten suoritettavan valmistajan tai kolmannen osapuolen testauksen valvontaa koskeva standardi SFS-EN ISO/IEC 17020;

3) valmistajan menettelyjä tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvomiseksi koskevaa arviointitoimintaa koskeva standardi SFS-EN ISO/IEC 17021;

4) tuotannon vaatimustenmukaisuuden arvioimiseksi tehtävää testaustoimintaa koskeva standardi SFS-EN ISO/IEC 17020.

Nimetty tutkimuslaitos saa 2 momentissa mainituissa standardeissa tarkoitetuin edellytyk-

sin käyttää tarkastusten, mittauksen, testien ja laskelmien suorittamiseen alihankkijana ulkopuolista pätevää laitosta valmistajan suostumuksella taikka valmistajan laboratoriota tai mittaus- ja testilaitteita. Nimetty tutkimuslaitos vastaa käyttämänsä laitoksen ja laboratorion tarkastuksista, mittauksista, testeistä, laskelmista ja arvioinneista sekä huolehtii, että alihankkija noudattaa standardeja, joita toiminta edellyttää. Jos tyyppihyväksyntäviranomaisen tekee päätöksen käytettävästä alihankkijasta, alihankkijan toiminnasta vastaa tyyppihyväksyntäviranomaisen.

47 a §

Nimetyt tutkimuslaitoksen pätevyysarvioinnit

Tutkimuslaitoksen pätevyysarvioimiseksi tyyppihyväksyntäviranomaisen tulee perustaa arviointiryhmä, jonka jäsenet ovat riippumattomia toiminnasta, jota arvioidaan, ja jonka jäsenillä on oltava erityisosaamista siltä tekniseltä alalta, jolla tutkimuslaitos harjoittaa toimintaa. Arviointiryhmän tutkimuslaitoksen nimeämistä koskevan päätöksen tulee perustua arviointiraporttiin, joka muodostuu nimeämistä hakevan tutkimuslaitoksen toimittamien asiakirjojen tiedoista ja laitoksen arvioinnista paikan päällä. Arvioinnin osana hyväksytään tutkimuslaitoksen pätevyysarvioinnin ja laitoksessa tehtävän toiminnan arvioinnin korvaavana voimassa oleva 47 §:n 2 momentissa mainitun standardin vaatimusten täyttämistä osoittava akkreditointitodistus.

Nimetyt tutkimuslaitoksen pätevyysalueen tulee kattaa kaikki ne säännökset ja toiminta, joiden mukaista nimeämistä tutkimuslaitos hakee. Henkilö, joka tekee testejä vaatimusten mukaisuuden arviointia varten, ei saa toimia saman toimeksiantajan lukuun tuotannon vaatimusten mukaisuuden valvonnan johtavana arvioijana.

Tutkimuslaitoksella tulee olla toimintansa laajuutta vastaava vastuuvakuutus toiminnastaan valmistajalle tai kolmansille osapuolille aiheutuvien muiden kuin välillisten vahinkojen korvaamiseksi.

48 §

Hyväksytty asiantuntija

Tyyppihyväksyntäviranomaisen voi hakea hakeuksesta hyväksyä tutkimuslaitoksen, testausta harjoittavan yhteisön tai yksittäisen asiantuntijan hyväksytyksi asiantuntijaksi tekemään 36 §:n 2 momentissa, 45 §:n 4 momentissa tai 50 e §:n 2 momentissa tarkoitettuja, tyyppihyväksyntäviranomaisen päätöksessä erikseen määritellyn pätevyysalueen mukaisia selvityksiä. Hyväksytyllä asiantuntijalla tulee olla tehtävien edellyttämä laitteisto ja ammattitaitoinen henkilöstö. Laitteiston ja henkilöstön pätevyyden arvioinnissa noudatetaan soveltuvin osin 47 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa mainittujen standardien vaatimuksia ja 47 a §:n 1 momentissa säädettyä menettelyä.

Ajoneuvohallintokeskus antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitettujen selvitysten sisällöstä ja niitä varten tarvittavia mahdollisia tarkastuksia, testejä ja laskelmia koskevien todistusten sisällöstä sekä hyväksymisestä tehtävän päätöksen edellyttämän hyväksytyn asiantuntijan toiminnan kuvauksen sisällöstä.

49 §

Nimetyt tutkimuslaitoksen ja hyväksytyn asiantuntijan valvonta

Nimetyt tutkimuslaitoksen ja hyväksytyn asiantuntijan on pidettävä rekisteriä tekemisistään tarkastuksista, mittauksista, testeistä, laskelmista ja selvityksistä. Nimetyt tutkimuslaitoksen ja hyväksytyn asiantuntijan on ilmoitettava tyyppihyväksyntäviranomaiselle, jos se päättää toimintansa tai jos sen toimintaan tulee sellaisia muutoksia, että nimeämisen tai hyväksymisen edellytykset eivät enää täyty.

Tyyppihyväksyntäviranomaisen valvoo nimetyt tutkimuslaitoksen ja hyväksytyn asiantuntijan toimintaa sen toiminnan osalta, jota laitos on 47 tai 48 §:n nojalla hyväksytty suorittamaan, ja varmistaa määräajoin, että säädetty vaatimukset täyttyvät. Valvonnan toimittamiseksi tyyppihyväksyntäviranomaisella ja sen

käyttämällä asiantuntijalla on oikeus päästä nimetyn tutkimuslaitoksen ja hyväksytyn asiantuntijan sellaisiin muihin kuin pysyväisluonteeseen asumiseen käytettäviin tiloihin, joissa tarkastuksia, mittauksia, testejä, laskelmia ja selvityksiä suoritetaan, ja saada salassapitovelvollisuuden estämättä käyttöönsä nimetyn tutkimuslaitoksen ja hyväksytyn asiantuntijan riippumattomuutta sekä henkilöstöä, järjestelmiä, laitteistoa ja välineitä samoin kuin tarkastuksia, mittauksia, testejä, laskelmia ja selvityksiä koskeva aineisto. Valvonta suoritetaan nimetyn tutkimuslaitoksen ja hyväksytyn asiantuntijan kustannuksella.

50 §

Nimetylle tutkimuslaitokselle ja hyväksytylle asiantuntijalle myönnetyn hyväksynnän peruuttaminen

Jos nimetty tutkimuslaitos tai hyväksytty asiantuntija ei täytä säädettyjä vaatimuksia tai toimii tässä luvussa tarkoitettussa toiminnassa säännösten vastaisesti, tyyppihyväksyntäviranomainen voi antaa nimetylle tutkimuslaitokselle tai hyväksytylle asiantuntijalle huomautuksen tai varoituksen. Jos nimetylle tutkimuslaitokselle tai hyväksytylle asiantuntijalle annettu huomautus tai varoitus ei johda toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen, tyyppihyväksyntäviranomainen voi peruuttaa myönnetyn hyväksynnän määräajaksi. Hyväksyntä voidaan peruuttaa kokonaan, jos nimetyn tutkimuslaitoksen tai hyväksytyn asiantuntijan toiminnassa on ilmennyt olennaisia puutteita tai laiminlyöntejä.

50 a §

Tutkimuslaitosta koskevat tarkemmat säännökset

Nimetyn tutkimuslaitoksen hyväksymistä koskevasta menettelystä, arvioinnin ja siitä tehtävän raportin sisällöstä ja nimetyn tutkimuslaitoksen ilmoittamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa myös nimetyn

tutkimuslaitoksen ja hyväksytyn asiantuntijan hyväksymisen yhteydessä asetettavista toiminnan asianmukaisen suorittamisen kannalta välttämättömistä määräajoista, vaatimuksista, rajoituksista ja ehdoista sekä tutkimuslaitoksen pätevyysaluetietojen pitämisestä julkisesti saatavilla.

5 c luku

Yksittäishyväksyntä

50 b §

Yksittäishyväksyntäoikeus

Yksittäishyväksyntä myönnetään tieliikennekäyttöön myytävälle tai ensirekisteröitävälle uudelle M-, N- tai O-luokan ajoneuvolle, jota ei ole tyyppihyväksytty. Tyyppihyväksytty M-, N- tai O-luokan ajoneuvo voidaan kuitenkin esittää yksittäishyväksyttäväksi, jos sitä on ennen ensirekisteröintiä muutettu siten, että myönnetyn tyyppihyväksynnän voimassaolo on päättynyt, tai jos ajoneuvolle on muussa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa myönnetty kansallinen piensarjatyypin hyväksyntä, jota ei ole Suomessa tunnustettu. Lisäksi monivaiheisen tyyppihyväksynnän viimeisessä vaiheessa valmistunut M-, N- tai O-luokan ajoneuvo voidaan EY-tyypin hyväksynnän tai kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän sijasta yksittäishyväksyä.

Muualta kuin ETA-valtiosta tai Ahvenanmaan maakunnasta käytettynä maahantuodun auton ja sen perävaunun yksittäishyväksyntävelvollisuudesta säädetään 29 a §:n 2 momentissa.

50 c §

Yksittäishyväksyntää koskevat vaatimukset

Yksittäishyväksyttävän ajoneuvon on vastattava ympäristö- ja liikenneturvallisuusominaisuuksiltaan EY-tyypin hyväksyntää tai kansallista piensarjatyypin hyväksyntää koskevia vaatimuksia. Yksittäishyväksyttävälle ajoneuvolle voidaan kuitenkin liikenne- ja viestintäministe-

riön asetuksella säätää vähäisiä poikkeuksia ajoneuvon teknisistä vaatimuksista.

50 d §

Yksittäishyväksynnässä noudatettava menettely

Yksittäishyväksyntää hakee ajoneuvon valmistaja tai omistaja taikka heidän puolestaan toimiva ETA-valtion alueella vakituisesti asuva henkilö.

Yksittäishyväksynnässä tarkastetaan ajoneuvon yksilöintitiedot ja muut rekisteröintiä varten tarpeelliset tiedot. Lisäksi tarkastetaan, onko ajoneuvo rakenteeltaan, mitoiltaan ja varusteiltaan säännösten mukainen. Yksittäishyväksynnässä noudatetaan 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitussa säädöksessä säädettyä menettelyä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yksittäishyväksynnästä ja säännöksiä yksittäishyväksyntää koskevien tietojen ilmoittamisesta rekisteriin.

50 e §

Vaativuudenmukaisuuden osoittaminen yksittäishyväksynnässä

Osan, järjestelmän ja erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuus voidaan yksittäishyväksynnässä osoittaa:

1) hyväksynnän hakijan toimittamalla ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisen myöntämällä EY-tyyppihyväksyntätodistuksella tai tämän todistuksen mukaisista hyväksyntää osoittavalla hyväksymismerkinnällä;

2) asianomaista E-sääntöä soveltavan valtion hyväksyntäviranomaisen myöntämällä E-tyyppihyväksyntätodistuksella tai tämän todistuksen mukaista hyväksyntää osoittavalla hyväksymismerkinnällä.

Edellä 1 momentin lisäksi liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään, milloin va-

ativuudenmukaisuus voidaan teknisten vaatimusten osalta osoittaa:

1) ETA-valtion tai E-sääntöä soveltavan valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella;

2) 48 §:ssä tarkoitetun hyväksytyn asiantuntijan pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella;

3) osaan, järjestelmään tai erilliseen tekniseen yksikköön kiinnitetyllä kansainvälisesti yleisesti käytetyllä muulla kuin 1 momentissa tarkoitetulla hyväksymismerkinnällä;

4) valmistajan suorittamin yleisesti käytettyihin menettelyihin perustuvien mittauksien, laskelmien tai testien;

5) vähäisiltä osin yksittäishyväksynnän myöntäjän tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selvityksillä.

50 f §

Yksittäishyväksynnästä myönnettävä todistus

Yksittäishyväksynnästä annetaan yksittäishyväksyntätodistus, joka on voimassa kolme kuukautta. Todistuksen voimassaolo päättyy, jos ensimmäistä kertaa käyttöönotettava ajoneuvo ei enää täytä sen ensimmäisen käyttöönottoajankohdan teknisiä vaatimuksia. Jos ajoneuvoa ei kolmen kuukauden kuluessa todistuksen antamisesta ole rekisteröity, todistuksen voimassaoloa voidaan jatkaa, jos ajoneuvo edelleen täyttää sen ensimmäisen käyttöönottoajankohdan tekniset vaatimukset.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään yksittäishyväksynnästä annettavasta todistuksesta ja sen voimassaoloajan jatkamisesta.

50 g §

Yksittäishyväksynnän myöntäjä

Yksittäishyväksynnän myöntäjästä säädetään erikseen.

50 h §

Suomessa yksittäishyväksytyn ajoneuvon käyttöönotto toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa

Jos Suomessa yksittäishyväksytyn ajoneuvon omistaja haluaa myydä, rekisteröidä tai ottaa käyttöön ajoneuvon toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa, tyyppihyväksyntäviranomaisen on hakemuksesta toimitettava ajoneuvon omistajalle lausunto niistä teknisistä vaatimuksista, joiden mukaisesti ajoneuvo on hyväksytty.

50 i §

Toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa yksittäishyväksytyn ajoneuvon hyväksynnän tunnustaminen Suomessa

Suomi tunnustaa toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitun säädöksen nojalla ajoneuvolle myöntämän yksittäishyväksynnän hakijan toimittamien asiakirjojen perusteella, jollei ole perusteltua syytä epäillä, että tekniset säännökset, joiden mukaan hyväksyntä on myönnetty, eivät vastaa vähintään Suomessa voimassa olevia yksittäishyväksyntää koskevia teknisiä vaatimuksia. Ajoneuvon vaatimustenmukaisuus todetaan rekisteröintikatsastuksessa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa yksittäishyväksytyn ajoneuvon yksittäishyväksynnän tunnustamisesta noudatettavasta menettelystä.

54 §

Ajoneuvon hyväksyminen tai hylkääminen määräaikaikatsastuksessa

Ajoneuvo on hyväksyttävä määräaikaikatsastuksessa, jos siinä ei ole havaittu ajoneuvon rakenteiden tai varusteiden vaatimustenmukaisuutta koskevaa, muutoksastusta edellyttävää puutteellisuutta taikka liikenneturvallisuuden kannalta merkittävää tai ympäristön kannalta

huomattavaa vikaa tai puutteellisuutta. Jollei ajoneuvoa hyväksytä määräaikaikatsastuksessa, se on hylättävä. Hylkäysperusteista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

60 §

Rekisteröintikatsastus

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävän ajoneuvon on ennen ensirekisteröintiä oltava hyväksytty rekisteröintikatsastuksessa. Rekisteröintikatsastukseen ei tarvitse esittää 65 §:ssä tarkoitetulla tavalla ennakoilmoitettua ja valmiina ajoneuvona tyyppihyväksyttyä ajoneuvoa eikä Suomessa yksittäishyväksyttyä ja ensimmäistä kertaa käyttöön otettavaa ajoneuvoa, jos ajoneuvon hyväksyntä on ensirekisteröintiajankohtana voimassa ja ajoneuvon rakennetta tai varusteita ei ole hyväksynnässä tarkastetuilta osin muutettu.

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävän ajoneuvon on oltava hyväksytty aikaisintaan kolme kuukautta aikaisemmin suoritettussa rekisteröintikatsastuksessa ennen sen ottamista uudelleen liikennekäyttöön, jos:

1) ajoneuvo on ollut rekisteröitynä Suomessa, mutta on poistettu rekisteristä ennen 2 päivää marraskuuta 2007;

2) ajoneuvo on poistettu liikennekäytöstä ulkomaille tai Ahvenanmaan maakuntaan tapahtuvaa vientiä ja siellä rekisteröintiä varten; tai

3) ajoneuvo on poistettu liikennekäytöstä vaurioituneena liikenne- tai autovakuutusasioita hoitavan yhteisön ilmoituksesta.

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ajoneuvon on oltava hyväksytty ennen ensirekisteröintiä suoritettussa rekisteröintikatsastuksessa, jos ajoneuvosta on tehty autoverolain 35 b §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus.

Rekisteröintikatsastuksessa tarkastetaan ajoneuvon yksilöintitiedot ja muut rekisteröintiä varten tarpeelliset tiedot. Lisäksi tarkastetaan, onko ajoneuvo rakenteeltaan, mitoiltaan ja varusteiltaan säännösten mukainen. Rekisteröintikatsastuksesta annetaan ajoneuvon katsastukseen esittäneelle todistus.

Ensimmäistä kertaa käyttöön otettavan ajoneuvon rekisteröintikatsastuksesta annettu todistus on voimassa kolme kuukautta. Voimassaolo päättyy, jos ajoneuvon tyyppihyväksynnän tai yksittäishyväksynnän voimassaolo päättyy taikka ajoneuvo ei enää täytä ensimmäisen käyttöönottoajankohdan teknisiä vaatimuksia.

Käytetyn ajoneuvon kunto tarkastetaan rekisteröintikatsastuksen yhteydessä. Kuntoa ei tarkasteta, ellei ajoneuvon katsastukseen esittänyt sitä halua, jos:

1) ajoneuvoa ei tarvitse Suomessa lainkaan määräaikaikatsastaa;

2) ajoneuvo on niin uusi, että sitä ei tarvitse Suomessa vielä määräaikaikatsastaa; tai

3) ajoneuvolle on suoritettu määräaikaikatsastus ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa ja:

a) tästä esitetään todistus tai sen jäljennös;

b) tämä katsastus on Suomen määräaikaikatsastuksen toistumistiheyttä koskevien määräaikojen mukaan laskettuna edelleen voimassa; sekä

c) tämä katsastus vastaa sisällöllisesti määräaikaikatsastusta koskevien Euroopan yhteisön säännösten vaatimuksia; rekisteröintikatsastuksen yhteydessä tarkastetaan kuitenkin ne Suomen määräaikaikatsastusta koskevissa säännöksissä säädetty kohteet, joita ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa suoritettussa määräaikaikatsastuksessa ei ole tarkastettu.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin rekisteröintikatsastuksesta, rekisteröintikatsastuksesta annettavasta todistuksesta sekä rekisteröintikatsastusta koskevien tietojen ilmoittamisesta rekisteriin. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää, ettei ajoneuvoa 1, 2 ja 3 momentista poiketen tarvitse esittää rekisteröintikatsastukseen, ellei rekisteröintikatsastus ole tarpeen:

1) ajoneuvon yksilöimiseksi;

2) ajoneuvoa koskevien tietojen ilmoittamiseksi rekisteriin;

3) sen tarkastamiseksi, täyttääkö ajoneuvo sitä koskevissa säännöksissä asetetut vaatimukset; tai

4) muusta vastaavanlaisesta syystä.

60 a §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen rekisteröintikatsastuksessa

Jos ajoneuvo hyväksytään liikenteeseen rekisteröintikatsastuksen perusteella, ajoneuvon rakennetta, mittaa tai varustetta koskevan vaatimuksen täyttyminen voidaan osoittaa 50 e §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla. Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään lisäksi, milloin vaatimustenmukaisuus voidaan teknisten vaatimusten osalta osoittaa 50 e §:n 2 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettulla tavalla taikka vähäisiltä osin katsastuksen suorittajan tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selvityksillä.

Ajoneuvolle myönnetty, voimassa oleva EY-tyyppihyväksyntä taikka ajoneuvolle Suomessa myönnetty tai tunnustettu voimassa oleva kansallinen piensarjatyypihyväksyntä katsotaan osoitukseksi vaatimustenmukaisuudesta.

Vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa rekisteröintikatsastuksessa otetaan huomioon toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan ajoneuvolle myöntämä yksittäishyväksyntätodistus tai muu viranomaisen myöntämä todistus, josta ilmenevät ajoneuvolle tehdyt tarkastukset.

60 b §

Ajoneuvon hyväksyminen tai hylkääminen rekisteröintikatsastuksessa

Ajoneuvo, joka hyväksytään Suomessa ensimmäistä kertaa liikenteeseen rekisteröintikatsastuksen yhteydessä, on vaatimustenmukaisuuden osalta hyväksyttävä, jos ajoneuvo täyttää sitä koskevat tekniset vaatimukset. Muussa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröity ja käytettynä maahantuotu ajoneuvo hyväksytään vaatimustenmukaisuuden osalta rekisteröintikatsastuksessa myös, jos ajoneuvon osoitetaan täyttävän sellaiset aiemmassa rekisteröintimaassa voimassa olevat tekniset vaatimukset, jotka vastaavat vähintään Suomessa vaadittavia teknisiä vaatimuksia.

Jos rekisteröintikatsastuksen yhteydessä tarkastetaan ajoneuvon kunto, hyväksymiseen ja hylkäämiseen sovelletaan, mitä 54 §:ssä säädetään.

Jollei ajoneuvoa hyväksytä rekisteröintikatsastuksessa, se on hylättävä. Hylkäysperusteista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

62 §

Kytchentäkatsastus

M- ja N-luokan ajoneuvo ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävä muu O-luokan ajoneuvo kuin hinattava laite on esitettävä kytchentäkatsastukseen ennen yhdistelmän käyttöönottoa, jos kyseessä on erikoiskuljetukseen hyväksytty ajoneuvoyhdistelmä tai jos ajoneuvojen mekaaniset kytchentälaitteet, sähköjohtojen kytchentä ja paineilmajarruilla varustetussa ajoneuvossa paineilmajarrujohtojen liittimien mitoitus ja sijoitus poikkeavat yleisesti ajoneuvoissa käytettävistä kytchentälaitteista.

63 §

Määräaikaiskatsastusta koskevien säännösten soveltaminen muihin katsastuksiin

Rekisteröinti-, muutos- ja kytchentäkatsastukseen sovelletaan, mitä 52, 55—57 ja 59 §:ssä säädetään. Rekisteröintikatsastuksen saa kuitenkin 52 §:ssä olevasta kiellosta huolimatta suorittaa. Ajoneuvon hyväksymiseen ja hylkäämiseen muutos- ja kytchentäkatsastuksessa sovelletaan, mitä 54 §:ssä säädetään.

64 a §

Poikkeukset rekisteröintivelvollisuudesta

Edellä 8 §:ssä tarkoitettu rekisteröintivelvollisuus ja 64 §:ssä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus eivät koske:

1) muuta maastoajoneuvoa kuin moottorikelkkaa;

2) sadon tuottamiseen, sadonkorjaukseen tai tienpitoon rakennettua tai varustettua moottorityökonetta eikä kävellen ohjattavaksi tarkoitettua traktoria tai vastaavaa moottorityökonetta;

3) perävaunua, joka on tarkoitettu kytkettäväksi L-luokan ajoneuvoon, traktoriin, moottorityökoneeseen tai maastoajoneuvoon;

4) hinattavaa laitetta lukuun ottamatta autoon kytkettävää hinattavaa laitetta;

5) rekeä.

66 §

Ajoneuvon ensirekisteröinti

Oikeudesta kieltäytyä rekisteröimästä ajoneuvoa, joka aiheuttaa vakavaa vaaraa liikenneturvallisuudelle taikka haittaa ympäristölle tai terveydelle, säädetään 80 ja 81 §:ssä.

69 §

Sarjan viimeiset ajoneuvot

Hyväksyntäviranomainen voi ajoneuvon valmistajan tai valmistajan edustajan hakemuksesta myöntää poikkeuksen ajoneuvon rakennetta ja varusteita koskevista Euroopan yhteisön säädöksiin perustuvista vaatimuksista, jollei niissä toisin säädetä:

1) enintään 6 kuukauden ajaksi ajoneuvoa koskevien vaatimusten voimaantulosta tai, jos poikkeusten voimassaolo päättyy kalenterivuoden lopussa, 7 kuukauden ajaksi valmiille L-luokan ajoneuvoille, moottorityökoneille tai maastoajoneuvoille;

2) enintään 12 kuukauden ajaksi ajoneuvoa koskevien vaatimusten voimaantulosta tai, jos poikkeusten voimassaolo päättyy kalenterivuoden lopussa, 13 kuukauden ajaksi monivaiheisen tyyppihyväksynnän perusteella hyväksyttävälle L-luokan ajoneuvoille, moottorityökoneille tai maastoajoneuvoille;

3) enintään 12 kuukauden ajaksi ajoneuvoa koskevien vaatimusten voimaantulosta valmiille M-, N- tai O-luokan ajoneuvoille;

4) enintään 18 kuukauden ajaksi ajoneuvoa koskevien vaatimusten voimaantulosta monivaiheisen tyyppihyväksynnän tuloksena valmistuneille M-, N- tai O-luokan ajoneuvoille;

5) enintään 24 kuukauden ajaksi ajoneuvoa koskevien vaatimusten voimaantulosta valmiille T₁—T₃-luokan ajoneuvoille;

6) enintään 30 kuukauden ajaksi ajoneuvoa koskevien vaatimusten voimaantulosta monivaiheisen tyyppihyväksynnän tuloksena valmistuneille T₁—T₃-luokan ajoneuvoille.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu poikkeus voidaan myöntää enintään 10 prosentille edellisenä kalenterivuonna tai edellisen 12 kuukauden aikana Suomessa käyttöön otetuista M₁-luokkaan kuuluvista saman valmistajan valmistamista ajoneuvoista ja 30 prosentille kuhunkin muuhun ajoneuvoluokkaan kuuluvista saman valmistajan valmistamista ajoneuvoista. Mainitun prosenttiluvun mukainen ajoneuvomäärä pyöristetään ylöspäin lähimpään kokonaislukuun.

Edellä 2 momentissa säädetystä poiketen T₁—T₃-luokan ajoneuvojen osalta poikkeus voidaan myöntää enintään 10 prosentille kahtena edellisenä vuotena Suomessa käyttöön otettujen kaikkien asianomaiseen tyyppiin kuuluvien ajoneuvojen lukumäärästä. Kyseinen enimmäismäärä ei kuitenkaan saa olla alle 20.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettua poikkeusta sovelletaan ainoastaan ajoneuvoihin:

1) jotka olivat ETA-valtioiden alueella, kun tyyppihyväksynnän voimassaolo loppui;

2) jotka on varustettu voimassa olevalla vaatimustenmukaisuustodistuksella tai kansallisen tyyppihyväksynnän voimassaoloa osoittavalla todistuksella, joka oli annettu kyseisten ajoneuvojen tyyppihyväksynnän ollessa vielä voimassa; ja

3) joita ei ollut vielä rekisteröity tai otettu käyttöön ennen mainitun tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymistä.

Menettelystä, sovellettavista määräajoista ja poikkeuksesta rekisteriin tehtävästä merkinnästä myönnettäessä poikkeuksia sarjan viimeisille ajoneuvoille säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

10 luku

Ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön käyttöoikeus ja käytön estäminen sekä korjausvelvoite

78 §

Lupaa edellyttävät osat ja tekniset yksiköt

Auton tai sen perävaunun osaa taikka varustetta, joka voi merkittävästi haitata ajoneuvon turvallisuuden tai ympäristönsuojelun tason kannalta olennaisten järjestelmien toimintaa, saa tarjota myyntiin, myydä tai ottaa käyttöön vain, jos tyyppihyväksyntäviranomainen antaa siihen luvan.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun luvan hakeamiseen, myöntämiseen ja muuttamiseen, osan tai varusteen merkitsemiseen ja pakkaamiseen, valmistajan ilmoituksiin sekä tuotannon vaatimustenmukaisuuden varmistamiseen sovelletaan 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitussa säädöksessä säädettyjä ja sen nojalla hyväksyttyjä menettelyitä.

Jos tyyppihyväksyntäviranomainen havaitsee, että 1 momentissa tarkoitetun jo voimassa olevan luvan myöntämisen edellytykset eivät täyty, sen on pyydettävä osan tai varusteen valmistajaa toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että osa tai varuste saadaan jälleen vaatimustenmukaiseksi. Jos osaa tai varustetta ei pyynnöstä huolimatta saada vaatimustenmukaiseksi, tyyppihyväksyntäviranomaisen on peruutettava myönnetty lupa.

Muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa tai Ahvenanmaan maakunnassa myönnettyt ja edelleen voimassa olevat 1 momentissa tarkoitettuja lupia vastaavat luvat ovat voimassa myös Suomessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista osista ja varusteista sekä 2 momentissa tarkoitettua menettelyä säädetään tarvittaessa tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

79 §

Ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön markkinavalvonta

Ajoneuvohallintokeskus on 6 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen ajoneuvojen, järjestelmien, osien, erillisten teknisten yksiköiden ja varusteiden valmistuksen ja kaupan valvontaviranomainen. Euroopan talousalueen ulkopuolelta Suomeen tapahtuvan tuonnin valvonnasta vastaa tullilaitos.

Edellä 6 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu kieltö ei koske ajoneuvoja, osia eikä erillisiä teknisiä yksiköitä, jotka käytössä kulumisen tai muun syyn vuoksi ovat alkuperäiseen tarkoitukseensa kelpaamattomia, jos tästä ilmoitetaan näkyvästi kaupan olevaan ajoneuvoon, osaan tai erilliseen tekniseen yksikköön tai sen pakkaukseen tehdyllä merkinnällä tai jos muuten käy selvästi ilmi, että ajoneuvo, osa tai erillinen tekninen yksikkö myydään romuksi tai muuhun tarkoitukseen kuin sellaisenaan liikenteessä käytettäväksi.

80 §

Vaaraa aiheuttava ajoneuvo, järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö

Jos tyyppihyväksyntäviranomainen arvioi, että jokin 30 §:n 1 momentissa mainituissa säädöksissä tarkoitettu ajoneuvo, järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö on vakavana vaarana liikenne- tai työturvallisuudelle, ympäristölle tai terveydelle, vaikka se on varustettu voimassa olevalla vaatimustenmukaisuustodistuksella, tyyppihyväksyntäviranomainen voi enintään kuuden kuukauden ajaksi kieltää ensirekisteröimästä ja myymästä tällaista ajoneuvoa, järjestelmää, osaa tai erillistä teknistä yksikköä. Tyyppihyväksyntäviranomaisen on viipymättä salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoitettava tästä muiden ETA-valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisille, kyseessä olevaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille, Euroopan yhteisöjen komissiolle ja 30 §:n 1 momentissa mainitun

säädöksen niin edellyttäessä ajoneuvon valmistajalle sekä ilmoitettava päätöksensä perusteena olevat syyt.

Jos tyyppihyväksynnän antanut jäsenvaltio riittauttaa sille ilmoitetun 1 momentissa tarkoitettua vaaran, tyyppihyväksyntäviranomaisen on pyrittävä ratkaisemaan erimielisyys neuvottelulla hyväksynnän myöntäneen viranomaisen kanssa.

Jos Ajoneuvohallintokeskus arvioi, että tässä laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä edellytetyllä CE-merkinnällä varustettu osa tai erillinen tekninen yksikkö on vakavana vaarana liikenne- tai työturvallisuudelle, ympäristölle tai terveydelle, vaikka se on varustettu riittävillä merkinnöillä, Ajoneuvohallintokeskus voi kieltää osan tai erillisen teknisen yksikön myynnin tai käyttöönoton. Ajoneuvohallintokeskuksen on tällaisessa tapauksessa meneteltävä kuten 44 a §:ssä säädetään.

Jos polkupyörästä tai muusta kuin tyyppihyväksytystä osasta tai erillisestä teknisestä yksiköstä aiheutuu vaaraa kuluttajan terveydelle tai omaisuudelle, sovelletaan, mitä kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta annetussa laissa (75/2004) säädetään.

81 §

Suomessa hyväksytyn tyypin ja yksittäishyväksytyn ajoneuvon vaarallisuuden edellyttämät toimet

Jos Suomessa tyyppi- tai yksittäishyväksytty ajoneuvo, järjestelmä, osa, erillinen tekninen yksikkö tai varuste aiheuttaa 80 §:n 1 momentissa tarkoitettua vaaraa, tyyppihyväksyntäviranomaisen on varmistuttava siitä, että vaara saadaan poistettua. Tässä tarkoituksessa tyyppihyväksyntäviranomaisella on oikeus:

1) kieltää tilapäisesti tai pysyvästi vaarallisen ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistus, kaupan pitäminen, ensirekisteröinti, myynti ja muu luovuttaminen sekä käyttö;

2) vaatia sellaisten muutosten tekemistä ajoneuvoon, järjestelmään, osaan tai erilliseen tek-

niseen yksikköön, että vaara poistuu ja vaatia tuloksen osoittamista;

3) velvoittaa ajoneuvon, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistaja, maahantuoja tai myyjä julkisesti ilmoittamaan ajoneuvoon, järjestelmään, osaan tai erilliseen tekniseen yksikköön liittyvästä vaarasta sekä tarvittaessa itse antaa tällainen ilmoitus valmistajan, maahantuojan tai myyjän kustannuksella;

4) velvoittaa valmistaja, maahantuoja tai myyjä korvaamaan testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuvat kulut, jos tyyppihyväksyntäviranomaisen käyttää jotakin 1—3 kohdassa tarkoitettua oikeutta.

Valmistajan, maahantuojan tai myyjän tulee viivytyksettä ilmoittaa tyyppihyväksyntäviranomaiselle sellaisesta vaarasta koskevasta tiedosta, joka voi johtaa 1 momentin 1—3 kohdan mukaiseen toimintaan.

Tyyppihyväksyntäviranomaisen voi tehostaa valmistajalle, maahantuojalta tai myyjälle antamaansa kieltoa sekä korjaus- tai ilmoituskehoitusta uhkasakolla tai teettämishallalla siten kuin uhkasakkolaissa säädetään. Tyyppihyväksyntäviranomaisen maksaa teettäen suoritettujen toimenpiteiden kustannukset. Sanotut kustannukset saadaan periä asianosaiselta ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään.

82 §

Markkinavalvonnan toteuttaminen

Markkinavalvonnan tai siihen liittyvän tarkastuksen suorittamiseksi poliisilla, valvontaviranomaisella ja valvontaviranomaisen tehtävään valtuuttamalla asiantuntijalla on oikeus päästä ajoneuvojen, osien ja erillisten teknisten yksiköiden maahantuontia, valmistusta tai kauppaa harjoittavan valmistus-, varastointi- ja myyntipaikkaan ja ottaa tutkimusta varten näytteitä sekä saada salassapitovelvollisuuden estämättä haltuunsa tarpeelliset ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön ominaisuuksia ja hyväksymistä koskevat asiakirjat ja tiedot. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen

asumiseen käytettävissä tiloissa. Valvontaviranomaisella on oikeus tutkimuksen ajaksi kieltää epäilyksenalaisen ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön maahantuonti, valmistus ja luovuttaminen. Tutkimus on toimitettava kiireellisesti.

86 §

Ajoneuvon korjausvelvoite ja takaisinkutsu

Jos Suomessa liikenteessä käytettäväksi hyväksytyssä M-, N-, O- tai L-luokan ajoneuvotyypissä tai osassa tällaista tyyppiä olevista ajoneuvoista todetaan virhe tai poikkeama, joka aiheuttaa vakavaa vaaraa liikenneturvallisuudelle tai huomattavaa haittaa ympäristölle taikka terveydelle, ajoneuvon valmistajan, valmistajan edustajan ja maahantuojan tulee ilmoittaa Ajoneuvohallintokeskukselle kaikki voimassa olevat takaisinkutsukampanjat, korjattavat kohteet ja suoritettujen korjauksen tunnistusmerkinnät heti, kun ajoneuvon valmistaja on aloittanut tällaisen ajoneuvotyypin takaisinkutsukampanjan Suomessa tai muualla ETA-valtion alueella. Ajoneuvon valmistaja, valmistajan edustaja ja maahantuoja ovat velvollisia huolehtimaan siitä, että virhe tai poikkeama korjataan kaikista Suomessa käytössä olevista ajoneuvoista. Ajoneuvon valmistajan, valmistajan edustajan ja maahantuojan tulee ilmoittaa Ajoneuvohallintokeskukselle, kun takaisinkutsukampanja on suoritettu ja kaikki ajoneuvot korjattu.

Jos ajoneuvotyypin valmistaja, valmistajan edustaja tai maahantuoja laiminlyö 1 momentissa tarkoitettua takaisinkutsukampanjaa koskevan ilmoitusvelvollisuuden, Ajoneuvohallintokeskus voi asettaa uhkasakkolaissa tarkoitettua uhkasakon ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöneelle.

86 a §

Ajoneuvon vetäminen pois markkinoilta

Jos 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitun säädöksen mukaisesti Suomessa EY-tyyppihyväksytyn ajoneuvon valmistajan on vedettävä jo

myytyjä, rekisteröityjä tai käyttöön otettuja ajoneuvoja pois markkinoilta sen vuoksi, että yksi tai useampi ajoneuvoon asennettu järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö aiheuttaa vakavan vaaran liikenneturvallisuudelle, terveydelle tai ympäristölle, valmistajan on välittömästi ilmoitettava tästä tyyppihyväksyntäviranomaiselle. Valmistajan on ehdotettava tyyppihyväksyntäviranomaiselle korjaavia toimenpiteitä, joilla valmistaja poistaa edellä tarkoitettua vaaran. Tyyppihyväksyntäviranomaisen on toimitettava ehdotetut toimenpiteet muiden ETA-valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisille tiedoksi viipymättä ja varmistettava, että toimenpiteet on tosiasiallisesti toteutettu.

Saatuaan toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaiselta 1 momentissa tarkoitettua tiedon korjaavista toimenpiteistä, tyyppihyväksyntäviranomaisen on varmistettava, että toimenpiteet on toteutettu Suomessa. Jos tyyppihyväksyntäviranomaisen pitää toimenpiteitä riittämättöminä tai jos niitä ei ole toteutettu riittävän nopeasti, sen on ilmoitettava tästä viipymättä hyväksyntäviranomaiselle, joka on myöntänyt ajoneuvon EY-tyyppihyväksynnän.

Jos tyyppihyväksyntäviranomaisen ei ole tyytyväinen 1 momentissa tarkoitettuihin valmistajan toimenpiteisiin taikka jos se saa toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaiselta 2 momentissa tarkoitettua ilmoituksen, tyyppihyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava tästä valmistajalle. Jos valmistaja ei ehdota ja pane täytäntöön tehokkaita korjaavia toimenpiteitä, tyyppihyväksyntäviranomaisen on toteutettava tarvittavat suojaustoimenpiteet mukaan lukien ajoneuvon EY-tyyppihyväksynnän peruuttaminen. Tyyppihyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava peruuttamastaan ajoneuvon EY-tyyppihyväksynnästä valmistajalle, muiden ETA-valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisille ja Euroopan yhteisöjen komissiolle kirjatulla kirjeellä tai vastaavalla sähköisellä välineellä 20 työpäivän kuluessa.

93 §

Ajoneuvon valmistajan ja maahantuojaan erityisohjeet Ajoneuvohallintokeskukselle

93 a §

Auton ja sen perävaunun valmistajan ohjeet ajoneuvon käyttäjälle

Auton ja sen perävaunun valmistajan on toimitettava käyttäjille tarkoitettut tekniset tiedot ja ohjeet 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitun direktiivin 37 artiklassa tarkoitettulla tavalla.

93 b §

Tyyppihyväksytyn ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön valmistajan muut ohjeet

Tyyppihyväksytyn ajoneuvon valmistajan on asetettava osien tai erillisten teknisten yksiköiden valmistajien saataville kaikki ne tiedot, joita tarvitaan osien tai erillisten teknisten yksiköiden EY-tyyppihyväksyntään tai 78 §:ssä tarkoitettua luvan myöntämiseen. Ajoneuvon valmistajalla on oikeus edellyttää osien tai erillisten teknisten yksiköiden valmistajilta sopimusta, jolla suojataan muiden kuin julkisten tietojen luottamuksellisuus.

Osien tai erillisten teknisten yksiköiden valmistajan, jolla on hallussaan EY-tyyppihyväksyntätodistus, jossa hyväksynnän myöntämisen perusteena olleen Euroopan yhteisön säädöksen mukaisesti asetetaan käyttörajoituksia tai asennusta koskevia erityisedellytyksiä, on annettava yksityiskohtaiset tiedot näistä ajoneuvon valmistajalle.

Jos 30 §:n 1 momentissa mainituissa säädöksissä siten säädetään, osien tai erillisten teknisten yksiköiden valmistajan on annettava osan tai erillisen teknisen yksikön mukana ohjeet käyttörajoituksista tai asennusta koskevista erityisedellytyksistä.

Osan tai erillisen teknisen yksikön käytön rajoituksia ja asennusta koskevien erityisedelly-

tysten ilmoittamisesta säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

93 c §

Seloste

Jos muun kuin tyyppihyväksytyn osan tai erillisen teknisen yksikön käyttötapa tai asennus ajoneuvon vaikuttaa olennaisesti liikenneturvallisuuteen tai ympäristöön eikä käyttötapa tai asennus ajoneuvon ole ilman ohjetta ilmeistä, luovuttajan on annettava osan ja erillisen teknisen yksikön mukana uutena myytäessä tai muuten uutena luovutettaessa suomen- ja ruotsinkielinen seloste osan ja erillisen teknisen yksikön oikeasta käyttötavasta, ajoneuvon asennettavaksi tarkoitetun osan ja erillisen teknisen yksikön asentamisesta ajoneuvon ja muista tarpeellisiksi katsottavista seikoista.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin selosteen antamisesta ja sen sisällöstä.

96 §

Ajoneuvorikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) rikkoo 4 §:ssä säädettyä ajoneuvon turvallisuutta, vaatimustenmukaisuutta tai hallittavuutta koskevaa vaatimusta,

2) laiminlyö 5 tai 57 §:ssä säädetyn korjausvelvoitteen,

3) rikkoo 6 §:n 1 momentissa tai 8, 51, 56, 57, 75, 84 tai 85 §:ssä säädettyä ajoneuvon käyttökieltoa tai ajokieltoa,

4) rikkoo 6 §:n 2 tai 3 momentissa säädettyä valmistuksen, maahantuonnin, kaupan pitämisen, myynnin tai muun luovuttamisen kieltoa,

5) rikkoo 7 §:ssä säädettyä ajoneuvon rakenteen muuttamiskieltoa,

6) laiminlyö 9 §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää ajoneuvo liikennekelpoisena,

7) laiminlyö 58 §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää mukana katsastuksesta annettu todistus taikka 61 tai 62 §:ssä säädetyn katsastusvelvollisuuden,

8) laiminlyö 64 §:n nojalla säädetyn ajoneuvon rekisteritietojen ilmoitusvelvollisuuden tai 66 a §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää mukana rekisteröinnistä annettu todistus,

9) rikkoo 66 a §:n nojalla säädettyä vaatimusta rekisteritunnuksen ja -kilpien, siirtomerkkien tai kansallisuustunnuksen käytöstä, kiinnittämisestä tai kunnossapidosta,

10) käyttää 66 f §:ssä tarkoitettua koenumerotodistusta tai siirtolupaa mainitun pykälän tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti,

11) rikkoo 71 §:ssä säädettyä velvollisuutta sallia teknisen tienvarsitarkastuksen suorittaminen,

12) kieltäytyy esittämästä 71 §:ssä tai toimittamasta 93 §:ssä tarkoitettuja asiakirjoja tai päästämästä 71 §:ssä mainittuja henkilöitä ajoneuvon tai 82 §:ssä tarkoitettuja viranomaisia tai henkilöitä ajoneuvojen, osien tai erillisten teknisten yksiköiden maahantuontia, valmistusta tai kauppaa harjoittavan valmistus-, varasto- tai myyntipaikkaan tai ottamasta tutkimusta varten näytteitä taikka saamasta haltuunsa tarpeelliset ajoneuvon, osan tai erillisen teknisen yksikön ominaisuuksia taikka hyväksymistä koskevat asiakirjat tai tiedot,

13) laiminlyö 93 c §:ssä säädetyn selosteen antamisen,

14) suorittaa 87 §:ssä tarkoitettuja asennus- ja korjaustöitä ilman asianmukaista lupaa tai vastoin 90 §:ssä säädettyä rajoitusta,

15) kieltäytyy päästämästä 91 §:ssä tarkoitettuja viranomaisia tai henkilöitä järjestelmien, osien tai erillisten teknisten yksiköiden asennus- tai korjauspaikkaan,

16) rikkoo 99 §:n nojalla erikoiskuljetusajoneuvosta tai erikoiskuljetuksen suorittamisesta annettuja säännöksiä,

17) laiminlyö 78 §:ssä tarkoitettua velvollisuutta hankkia lupa osien ja teknisten yksiköiden myyntiin tarjoamiseen tai myyntiin,

18) rikkoo 80 §:n 1 momentin nojalla määrättyä myyntikieltoa tai ilmoittaa tällaisen ajoneuvon ensirekisteröitäväksi,

19) laiminlyö 30 §:n 1 momentissa mainittuihin säädöksiin liittyvässä teknisissä vaatimuksia sisältävässä Euroopan yhteisön lainsäädännössä

säädetyin sellaisen tiedon antamisvelvollisuuden, joka voi johtaa ajoneuvon, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen markkinoilta poisvetämiseen,

20) laiminlyö 45 §:n 2 momentin, 46 §:n 4 momentin, 81 §:n 2 momentin tai 86 a §:n 1 momentin mukaisen ilmoitusvelvollisuutensa,

21) laiminlyö valmistajalle asetetun velvoitteen 46 a §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua tai 49 §:ssä tarkoitettua toiminnassa tarvittavan aineiston toimittamisesta saataville,

22) laiminlyö 93, 93 a tai 93 b §:ssä tarkoitettua tiedon saattamisen käyttöön taikka

23) rikkoo 20 §:n 4 momentissa säädettyä poliisiajoneuvon tai rajavartiolaitoksen ajoneuvon tunnusväriä tai tunnusmerkkien käyttöä koskevaa kieltoa,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *ajoneuvorikkomuksesta* sakkoon.

Ajoneuvorikkomuksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan antaa oikeudelliselta merkitykseltään väärän tiedon nimetyille tutkimuslaitokselle, hyväksytyille asiantuntijalle tai yksittäishyväksynnän myöntäjälle ajoneuvon, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen hyväksyntämenettelyä varten suoritettavissa tarkastuksissa, mittauksissa tai testeissä taikka tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa varten suoritettavissa testeissä tai arvioinneissa.

96 a §

Viittaukset rikoslakiin

Rangaistus liikenneturvallisuuden vaarantamisesta säädetään rikoslain (39/1889) 23 luvun 1 §:ssä.

Rangaistus väärän todistuksen antamisesta viranomaiselle säädetään rikoslain 16 luvun 8 §:ssä.

1. Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 3 §:n 23 kohta tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

2. Ajoneuvolain nojalla annetut säännökset ja määräykset jäävät edelleen voimaan kunnes toisin säädetään tai määrätään.

3. M-, N- ja O-luokan ajoneuvojen EY-tyyppihyväksyntä tunnustetaan 29 päivästä huhtikuuta 2009.

4. Edellä 32 §:ssä tarkoitettua EY-tyyppihyväksyntävelvollisuutta sovelletaan 29 päivästä huhtikuuta 2009 uutta ajoneuvotyyppiä olevaan M₁-luokan ajoneuvon. Kuitenkin 30 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin mukaan erikoiskäyttöön tarkoitettuun M₁-luokan ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntävelvollisuutta sovelletaan uuteen ajoneuvotyyppiin kuuluvaan ajoneuvon 29 päivästä huhtikuuta 2011 ja kaikkiin erikoiskäyttöön tarkoitettuihin ensi kertaa käyttöön otettaviin M₁-luokan ajoneuvoihin 29 päivästä huhtikuuta 2012.

5. Edellä 32 §:ssä tarkoitettua EY-tyyppihyväksyntävelvollisuutta sovelletaan 29 päivästä lokakuuta 2010 uutta ajoneuvotyyppiä olevaan keskeneräiseen ja valmiiseen N₁-luokan ajoneuvon sekä ajoneuvotyyppin iästä riippumatta kaikkiin keskeneräisiin ja valmiisiin N₁-luokan ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2011. Kuitenkin 30 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin mukaan erikoiskäyttöön tarkoitettuun N₁-luokan ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntävelvoitetta sovelletaan uuteen ajoneuvotyyppiin kuuluvaan ajoneuvon 29 päivästä lokakuuta 2012 ja kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin N₁-luokan ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2014. N₁-luokan valmistuneeseen ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntävelvollisuutta sovelletaan uutta ajoneuvotyyppiä olevaan ajoneuvon 29 päivästä lokakuuta 2011 ja kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin N₁-luokan valmistuneisiin ajoneuvoihin 29 päivästä huhtikuuta 2013.

6. Edellä 32 §:ssä tarkoitettua EY-tyyppihyväksyntävelvollisuutta sovelletaan keskeneräiseen ja valmiiseen uutta ajoneuvotyyppiä olevaan N₂-, N₃-, O₁-, O₂-, O₃- ja O₄-luokan ajoneuvon 29 päivästä lokakuuta 2010 sekä ajoneuvotyyppin iästä riippumatta kaikkiin keskeneräisiin ja valmiisiin N₂-, N₃-, O₁-, O₂-, O₃- ja O₄-luokan ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2012.

7. Edellä 32 §:ssä tarkoitettua EY-tyyppihyväksyntävelvollisuutta sovelletaan keskeneräiseen ja valmiiseen uutta ajoneuvotyyppiä olevaan M₂- ja M₃-luokan ajoneuvon 29 päivästä

huhtikuuta 2009 sekä ajoneuvotyyppin iästä riippumatta kaikkiin keskeneräisiin ja valmiisiin M₂- ja M₃-luokan ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2010. Kuitenkin valmistajan pyynnöstä uutta ajoneuvotyyppiä olevan keskeneräisen ja valmiin M₂- ja M₃-ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntä voidaan korvata kansallisella tyyppihyväksynnällä ennen 29 päivää huhtikuuta 2010, jos ajoneuvot, niiden järjestelmät, osat ja erilliset tekniset yksiköt on tyyppihyväksytty 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitun direktiivin liitteessä IV olevassa I osassa lueteltujen säädösten mukaisesti.

8. Edellä 30 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin mukaan erikoiskäyttöön tarkoitettuun N₂-, N₃-, M₂-, M₃-, O₁-, O₂-, O₃- ja O₄-luokan uuteen ajoneuvotyyppiin kuuluvaan ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntävelvoitteellisuutta sovelletaan 29 päivästä lokakuuta 2012 ja kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin erikoiskäyttöön tarkoitettuihin N₂-, N₃-, M₂-, M₃-, O₁-, O₂-, O₃- ja O₄-luokan ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2014.

9. Edellä 32 §:ssä tarkoitettua EY-tyyppihyväksyntävelvollisuutta sovelletaan valmistuneeseen N₂- ja N₃-luokan uutta ajoneuvotyyppiä olevaan ajoneuvon 29 päivästä lokakuuta 2012 ja kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin N₂- ja N₃-luokan valmistuneisiin ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2014, valmistuneeseen M₂- ja M₃-luokan uutta ajoneuvotyyppiä olevaan ajoneuvon 29 päivästä huhtikuuta 2010 ja kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin M₂- ja M₃-luokan valmistuneisiin ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2011 sekä valmistuneeseen O₁-, O₂-, O₃- ja O₄-luokan uutta ajoneuvotyyppiä olevaan ajoneuvon 29 päivästä lokakuuta 2011 ja kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin O₁-, O₂-, O₃- ja O₄-luokan valmistuneisiin ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2013. Kuitenkin valmistajan pyynnöstä uutta ajoneuvotyyppiä olevan valmistuneen M₂- ja M₃-luokan ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntä voidaan korvata kansallisella tyyppihyväksynnällä ennen 29 päivää huhtikuuta 2011, jos ajoneuvot, niiden järjestelmät, osat

ja erilliset tekniset yksiköt on tyyppihyväksytty 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitun direktiivin liitteessä IV olevassa I osassa lueteltujen säädösten mukaisesti.

10. Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat Ajoneuvohallintokeskuksen kanssa tehdyt tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevat sopimukset ovat sellaisinaan voimassa, kuitenkin enintään 1 päivään toukokuuta 2014.

11. Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat tutkimuslaitosten hyväksynnit jäävät sellaisinaan voimaan.

12. Vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa rekisteröintikatsastuksessa ja yksittäishyväksynnässä voidaan noudattaa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita rekisteröintikatsastusta koskevia menettelyjä 31 päivään joulukuuta 2009.

13. Edellä 64 a §:n 4 kohdassa säädettyä autoon kytkettävän hinattavan laitteen rekisteröintivelvollisuutta koskevaa säännöstä sovelletaan ensimmäistä kertaa käyttöön otettavaan ajoneuvon 1 päivästä tammikuuta 2011 ja muihin ajoneuvoihin 1 päivästä tammikuuta 2015.

14. Edellä 30 §:n 1 momenttia, 31, 32, 34, 40 ja 69 §:ää sovelletaan T₁-T₃- ja C-luokkaan kuuluvien ajoneuvojen sekä liikennetraktoreiden osalta kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin ajoneuvoihin 1 päivästä heinäkuuta 2009.

15. Tämän lain voimaantulon ja edellä 4—9, 13 ja 14 momentissa säädetyn soveltamisen ajankohdan välisenä aikana sovelletaan mainituissa lainkohdissa tarkoitettuihin ajoneuvoihin, niiden järjestelmiin, osiin ja erillisiin teknisiin yksiköihin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

16. Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat käsitellään ja ratkaistaan lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla.

17. Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään ajoneuvolaissa (1090/2002) tarkoitetun yksittäishyväksynnän myöntämisestä.

Yksittäishyväksynnän myöntämisen edellytyksistä ja muusta yksittäishyväksynnän sisällystä sekä muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa yksittäishyväksytyn ajoneuvon käyttöönnotosta Suomessa säädetään ajoneuvolaissa ja sen nojalla.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *yksittäishyväksynnällä* ajoneuvolaissa tarkoitettua yksittäishyväksyntää; lisäksi yksittäishyväksyntään kuuluu ajoneuvon tietojen tallettaminen ajoneuvoliikennerekisteriin;

2) *yksittäishyväksynnän myöntäjällä* tahoja, jonka kanssa Ajoneuvohallintokeskus on tehnyt yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskevan sopimuksen.

Yksittäishyväksynnän myöntäjä voi sopia yksittäishyväksyntää hakevan kanssa, että ajoneuvon yksittäishyväksynnän myöntämisen yhteydessä yksittäishyväksynnän myöntäjä tekee ajoneuvolain 50 e §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitetut, vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi tarvittavat vähäiset tarkastukset, mittaukset, laskelmat ja selvitykset. Tällöin nämä toimenpiteet katsotaan kuuluviksi osaksi yksittäishyväksyntää.

3 §

Ajoneuvohallintokeskuksen vastuu yksittäishyväksynnöistä

Ajoneuvohallintokeskus vastaa ajoneuvojen yksittäishyväksynnästä Suomessa.

2 luku

Yksittäishyväksynnän myöntäjä ja yksittäishyväksynnän myöntäminen

4 §

Yksittäishyväksyntöjen myöntämisen järjestäminen

Ajoneuvohallintokeskus järjestää yksittäishyväksyntöjen myöntämisen hankkimalla toimintaan tarvittavat palvelut niiden tuottajilta. Myöntäminen on järjestettävä sopimuksin siten, että toiminnassa tarvittavien palvelujen laatu, yhdenmukaisuus ja saatavuus turvataan kohtuullisessa määrin eri puolilla maata.

5 §

Yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskeva sopimus

Yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskeva sopimus tehdään enintään viiden vuoden määräajaksi.

Sopimuksessa on sovittava:

- 1) toiminnan aloittamisesta;
- 2) paikkakunnasta ja tilasta, joissa yksittäishyväksynät myönnetään;
- 3) toiminnassa edellytettävistä laitteista;
- 4) palveluajoista;
- 5) ajoneuvoliikennerekisterin käyttämisestä, yksittäishyväksynnän myöntämistä koskevien

tietojen tallettamisesta ajoneuvoliikennerekisteriin sekä yksittäishyväksynnän myöntäjältä edellytettävän tietosuojan ja tietoturvan osoittamisesta;

6) yksittäishyväksynnän myöntämisestä perittävien maksujen perimisessä ja tilittämisessä Ajoneuvohallintokeskukselle noudatettavasta menettelystä;

7) yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskevien asiakirjojen toimittamisesta Ajoneuvohallintokeskukseen;

8) sopimuskaudesta ja sopimuksen päättymisestä erityistilanteissa kesken sopimuskauden;

9) korvauksesta, jonka Ajoneuvohallintokeskus suorittaa yksittäishyväksyntöjen myöntäjälle; sekä

10) valvonnasta ja muista keinoista, joilla Ajoneuvohallintokeskus voi varmistua yksittäishyväksyntöjen asianmukaisesta myöntämisestä.

6 §

Yksittäishyväksynnän myöntäjää ja yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskevat edellytykset

Yksittäishyväksynnän myöntäjän on oltava luotettava, asiantunteva, riippumaton ja vakava-rainen.

Yksittäishyväksynnän myöntäjällä on oltava tehokas ja dokumentoitu laatujärjestelmä.

Yksittäishyväksynnän myöntäjällä on oltava tehtävän suorittamiseen riittävä ja ammattitaitoinen henkilökunta, soveltuvat toimitilat ja riittävät tietoliikenneyhteydet. Yksittäishyväksynnän myöntäjän on myös huolehdittava asianmukaisesta tietosuojasta ja tietoturvasta.

Yksittäishyväksynnän myöntäjälle säädettyjen edellytysten täyttymistä arvioitaessa on otettava huomioon Mittatekniikan keskuksen tai vastaavan muun laitoksen antama todistus tai lausunto edellytysten täyttymisestä.

7 §

Yksittäishyväksynnän myöntäjän luotettavuuden arviointi

Yksittäishyväksynnän myöntäjän luotettavuuden arviointiin sovelletaan, mitä ajoneuvojen katsastusluvista annetussa laissa (1099/1998) säädetään katsastusluvan hakijan luotettavuuden arvioinnista.

8 §

Yksittäishyväksynnän myöntäjän asiantuntemus

Yksittäishyväksynnän myöntäjä katsotaan asiantuntevaksi, jos myöntäjällä on palveluksessaan pätevä yksittäishyväksyntöjen myöntämisestä vastaava.

Pätevyyden osoituksena yksittäishyväksyntöjen myöntämisestä vastaavalla tulee olla ajoneuvojen katsastusluvista annetussa laissa ja sen nojalla rekisteröintikatsastuksia suorittavan katsastustoimipaikan katsastustoiminnasta vastaavalle säädetty peruskoulutus. Lisäksi edellytetään yksittäishyväksyntöjen myöntämistä varten tarvittavaa lisäkoulutusta ja ammattitaidon säilyttämiseksi tarkoitettua täydennyskoulutusta. Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarkemmin tarvittavasta lisäkoulutuksesta ja täydennyskoulutuksesta.

9 §

Yksittäishyväksyntöjä suorittavan henkilön ammattitaitovaatimukset

Yksittäishyväksyntöjä suorittavalla tulee olla ajoneuvojen katsastusluvista annetussa laissa ja sen nojalla rekisteröintikatsastuksia suorittavalle henkilölle säädetty peruskoulutus. Lisäksi edellytetään yksittäishyväksyntöjen myöntämistä varten tarvittavaa lisäkoulutusta ja ammattitaidon säilyttämiseksi tarkoitettua täydennyskoulutusta. Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarkemmin tarvittavasta lisäkoulutuksesta ja täydennyskoulutuksesta.

10 §

Yksittäishyväksynnän myöntäjän riippumattomuuden arviointi

Yksittäishyväksynnän myöntäjää pidetään riippumattomana, jos myöntäjää voidaan ajoneuvojen katsastusluvista annetun lain mukaan pitää riippumattomana.

11 §

Yksittäishyväksyntää koskevien asiakirjojen säilyttäminen ja niitä koskevien tietojen luovuttaminen

Ajoneuvohallintokeskuksessa säilytetään yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskevat asiakirjat.

Yksittäishyväksynnän myöntäjän on toimitettava 1 momentissa tarkoitetut asiakirjat Ajoneuvohallintokeskukseen sen jälkeen, kun yksittäishyväksyntä on tehty. Ajoneuvohallintokeskus saa luovuttaa näitä asiakirjoja teknisellä käyttöyhteydellä sen estämättä, mitä niiden salassapidosta säädetään, ajoneuvojen katsastus- tai rekisteröintitehtäviä suorittaville sekä yksittäishyväksyntöjen myöntämistoimintaa harjoittaville kyseistä toimintaa varten.

12 §

Valvonta

Ajoneuvohallintokeskus valvoo yksittäishyväksyntöjen myöntämistä sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista. Ajoneuvohallintokeskus voi käyttää valvonnassa Mittatekniikan keskuksen tai muun vastaavan laitoksen apua.

Yksittäishyväksynnän myöntäjän on annettava salassapitosäännösten estämättä Ajoneuvohallintokeskukselle toiminnan valvonnassa tarvittavat tiedot ja viipymättä ilmoitettava Ajoneuvohallintokeskukselle sellaisista toimintaansa koskevista muutoksista, joilla voi olla olen-

naista vaikutusta yksittäishyväksyntöjen myöntämiseen.

Ajoneuvohallintokeskuksella on oikeus tehdä tarkastuksia paikoissa, joissa yksittäishyväksyntöjä myönnetään. Olosuhteet on järjestettävä sellaisiksi, että tarkastus voidaan suorittaa asianmukaisesti. Tarkastusta ei saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

Ajoneuvohallintokeskus voi purkaa yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskevan sopimuksen, jos yksittäishyväksynnän myöntäjä:

1) ei täytä 6—10 §:ssä säädettyjä edellytyksiä;

2) kieltäytyy antamasta Ajoneuvohallintokeskukselle toiminnan valvonnassa tarvittavia tietoja;

3) rikkoo olennaisesti 4 ja 5 §:ssä tarkoitettua sopimusta niin, että yksittäishyväksyntöjen asianmukainen myöntäminen vaarantuu; tai

4) myöntää yksittäishyväksyntöjä niitä koskevien olennaisten säännösten vastaisesti.

Sopimuksen purkamisen edellytyksenä on, että Ajoneuvohallintokeskus on antanut 4 momentissa tarkoitetuista rikkomuksista tai laiminlyönneistä yksittäishyväksynnän myöntäjälle huomautuksen ja kirjallisen varoituksen ja että nämä eivät ole johtaneet mainittujen rikkomusten tai laiminlyöntien korjaamiseen.

13 §

Ajoneuvohallintokeskuksen tiedonsaantioikeus ja oikeus tietojen edelleen luovuttamiseen

Ajoneuvohallintokeskuksella on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, oikeus saada teknisellä käyttöyhteydellä tehtäviensä hoitamisen kannalta välttämättömät tiedot rikosrekisteristä ja käyttää ajoneuvoliikennerekisterin tietoja yksittäishyväksyntöjen myöntämisen edellytyksiksi säädettyjen luotettavuusvaatimusten selvittämiseksi ja valvontaa varten. Tieto rikoksesta voidaan sopimuksen purkamisen perusteena luovuttaa salassapitosäännösten estämättä yksittäishyväksynnän myöntäjälle.

14 §

Salassapitovelvollisuus

Yksittäishyväksynnän myöntäjä ja hänen palveluksessaan oleva eivät saa ilmaista sivulliselle 7 §:ssä tarkoitetun luotettavuuden arvioinnin yhteydessä tietoon saamaansa mainitussa pykälässä tarkoitetun henkilön tekemää rikosta koskevaa tietoa, jonka Ajoneuvohallintokeskus on palvelun tuottajalle 13 §:n nojalla luovuttanut.

3 luku

Erinäiset säännökset

15 §

Oikaisun hakeminen ja muutoksenhaku

Yksittäishyväksyntää koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Päätökseen saa vaatia oikaisua Ajoneuvohallintokeskukselta. Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätökseen on liitettävä oikaisuvaatimusosoitus.

Ajoneuvohallintokeskuksen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen tai sen tämän lain nojalla muutoin tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

16 §

Virka-apu

Poliisi on velvollinen antamaan virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi.

17 §

Rangaistussäännökset ja rangaistuksia koskevat viittaussäännökset

Yksittäishyväksynnän myöntäjään sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

Rangaistus rekisterimerkintärikoksesta säädetään rikoslain (39/1889) 16 luvun 7 §:ssä. Rangaistus tämän lain 14 §:ssä tarkoitetun salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan.

Rangaistus virkavallan anastuksesta säädetään rikoslain 16 luvun 9 §:ssä.

18 §

Maksu yksittäishyväksynnästä

Yksittäishyväksynnästä peritään Ajoneuvohallintokeskukselle maksu valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädettyjen perusteiden mukaan.

4 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

19 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

20 §

Siirtymäsäännökset

Ennen tämän lain voimaantuloa Ajoneuvohallintokeskus voi tehdä 4 ja 5 §:ssä tarkoitettuja sopimuksia palvelun tuottajien kanssa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä myös muihin kuin 1 momentissa tarkoitettuihin

hin lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

ajoneuvojen yksittäishyväksynnän väliaikaisesta järjestämisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetään ajoneuvojen yksittäishyväksyntöjen myöntämisestä siihen asti, kunnes ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annettu laki (/20) tulee voimaan.

2 §

Viittaus ajoneuvolakiin

Yksittäishyväksynnän myöntämisen edellyksistä ja muusta yksittäishyväksynnän sisälöstä sekä muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa yksittäishyväksytyn ajoneuvon käyttöönotosta Suomessa säädetään ajoneuvolaissa (1090/2002) ja sen nojalla.

3 §

Yksittäishyväksyntä

Yksittäishyväksynnällä tarkoitetaan ajoneuvolaissa tarkoitettua yksittäishyväksyntää. Yksittäishyväksyntään kuuluu lisäksi ajoneuvon tietojen tallettaminen ajoneuvoliikennerekisteriin.

4 §

Yksittäishyväksynnän myöntäjä

Ajoneuvojen katsastusluvista annetun lain (1099/1998) ja sen nojalla annettujen säännösten mukaan rekisteröintikatsastuksia suorittamaan oikeutetut katsastustoimipaikat suorittavat tässä laissa tarkoitetut yksittäishyväksynnot (*yksittäishyväksynnän myöntäjä*).

5 §

Yksittäishyväksynnän myöntäjää koskevat oikeudet, vaatimukset ja velvollisuudet

Jollei tässä laissa toisin säädetä, yksittäishyväksynnän myöntäjään sovelletaan, mitä rekisteröintikatsastukseen oikeutettujen katsastustoimipaikkojen oikeuksista, vaatimuksista ja velvollisuuksista säädetään ajoneuvojen katsastusluvista annetussa laissa ja sen nojalla.

6 §

Yksittäishyväksyntöjä myöntävää henkilöä koskevat vaatimukset

Yksittäishyväksyntöjä myöntävään henkilöön sovelletaan, mitä rekisteröintikatsastuksia suorittavasta henkilöstä säädetään ajoneuvojen katsastusluvista annetussa laissa ja sen nojalla.

7 §

Yksittäishyväksyntää koskevien asiakirjojen säilyttäminen ja niitä koskevien tietojen luovuttaminen

Ajoneuvohallintokeskuksessa säilytetään yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskevat asiakirjat.

Yksittäishyväksynnän myöntäjän on toimitettava 1 momentissa tarkoitetut asiakirjat Ajoneuvohallintokeskukseen sen jälkeen, kun yksittäishyväksyntä on tehty. Ajoneuvohallintokeskus saa luovuttaa näitä asiakirjoja teknisellä käytöyhteydellä sen estämättä, mitä niiden salassapidosta säädetään, ajoneuvojen katsastus- tai rekisteröintitehtäviä suorittaville sekä yksittäishyväksyntöjen myöntämistoimintaa harjoittaville kyseistä toimintaa varten.

8 §

Valvonta

Ajoneuvohallintokeskus valvoo yksittäishyväksyntöjen myöntämistä sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista ajoneuvojen katsastusluvista annetussa laissa säädetyin oikeuksin ja velvollisuuksin.

9 §

Oikaisun hakeminen ja muutoksenhaku

Yksittäishyväksyntää koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Päätökseen

saa vaatia oikaisua Ajoneuvohallintokeskukselta. Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätökseen on liitettävä oikaisuvaatimusosoitus.

Ajoneuvohallintokeskuksen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen ja sen tämän lain nojalla muutoin tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

10 §

Virka-apu

Poliisi on velvollinen antamaan virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi.

11 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarvittaessa tarkemmat säännökset ajoneuvojen katsastusluvista annetun lain soveltamisesta yksittäishyväksyntöjen myöntämiseen.

12 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2010.

Helsingissä 10 päivänä maaliskuuta 2009
